

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 124, ЧИСЛО 42, П'ЯТНИЦЯ, 20 ЖОВТНЯ 2017 РОКУ

1893

Vol. 124, No. 42, FRIDAY, OCTOBER 20, 2017

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Легко позичати, тяжко віддавати

Петро Часто

Українська економіка занадто залежна від закордонних позик. І занадто довго – вже понад 20 років. Від 1994 до 2016 року загальна сума кредитів, одержаних лише від Міжнародного валютного фонду, просто жахає: 28 млрд. дол. А ще ж випрошуються гроші від Європейського банку реконструкції і розвитку, від Міжнародної фінансової корпорації та інших світових кредиторів.

Щось є у цьому процесі нелогічне, нездорове. Зокрема впадає у вічі беззастережність, з якою українські фінансові експерти обґрунтовують потребу України в нових і нових позиках. Ставлячи воза пеpered коня, вони оцінюють політично-економічні реформи не з огляду на об'єктивну доцільність й ефективність, а лише як обов'язкову умову одержання кредитів. Дивна позиція – щоб не сказати гірше.

Критики цього безконечного позичання вбачають тут поєднання кількох проблем. Перша – віддавати належить більше, ніж позичалося, бо набігають чималенькі відсотки. В 2016 році зовнішній борг України перевищив 118 млрд. дол. Це чотири річних бюджети. Аби віддати бодай найменшу частку, Україна змушена знову позичати. Виникає безперспективне коло.

В 2017 році українська економіка зберігає крихку стабільність, лише розраховуючи на успішне тривання чотирирічної програми, започаткованої Міжнародним валютним фондом у березні 2015 року, загальним обсягом майже 17 млрд. дол. Гроші виділяються поосібними сумами – так званими траншами, а перед кожним наданням щоразу відбувається перегляд умов, висунутих кредитором. І тут МВФ натрапляє на проблему виняткової, навіть на світові виміри, корумпованості української державної системи. Бо вже з наданих України у тому 2015 році 4.5 млрд. дол. щонайменше половина пішла на підтримку комерційного українського „Приватбанку“, а той ці легкі гроші негайно перевів в офшори.

То чи можна вважати ці позички допомогою України? Чи можливо зовнішніми зусиллями підняти її економіку? Дехто далі вважає, що саме це є єдиним виходом. Наприклад, відомий американський фінансист та інвестор Джордж Сорос радить вибудувати щодо України стратегію на досвіді славного „Плану Маршала“, Мовляв, якби цей план вливав в економіку України 5 млрд. дол. інвестицій, то її внутрішній валовий продукт зростав би на рівні 6-8 відс.

Якби ж! Тим часом експерт Тімоті Еш, який спеціалізується на економічних питаннях Східної Європи дуже сумнівається в реалістичності такого плану: „Якби Україна отримала свій „План Маршала“, хто б найбільше від цього виграв? Правильно – олігархи! „План

(Закінчення на стор. 18)

Прийшли з протестом до Верховної Ради

Учасники протесту 17 жовтня біля Верховної Ради. (Фото: Сергій Нужненко)

КИЇВ. – 17 жовтня кілька тисяч людей прийшли до будівлі Верховної Ради, вимагаючи скасувати депутатську недоторканність, створити Антикорупційний суд і внести зміни до виборчого законодавства. У акції брали участь представники різних політичних сил і громадських організацій, зокрема Рух нових сил, „Батьківщина“, „Самопоміч“, „Громадянська позиція“, „Демальянс“, Національний корпус,

Автомайдан, Центр протидії корупції, громадський рух „Чесно“. За різними даними, учасників акції – до 4,000.

Урядовий квартал у центрі Києва від ранку перекритий і оточений правоохоронцями. Всередину людей пускають через металошукачі. Охороною порядку займалися підрозді-

(Закінчення на стор. 17)

Урочисто відзначили 75-річчя УПА

Левко Хмельковський

САВТ-БАВНД-БРУК, Нью-Джерсі. – 15 жовтня в Українській православній церкві св. Андрія Первозваного відбулось відзначення свята Покрови Пресвятої Богородиці, а також 75-річчя УПА і 70-річчя Акції „Вісла“. При вхо-

ді до храму Архієпископа Української Православної Церкви США і діаспори Даниїла вітали хлібом-сіллю та квітами учні Школи українства, голова Сестрицтва Покрови Пресвятої Богородиці паніатка Леся Сівко, старо-

(Закінчення на стор. 10)

Ікону Богородиці – Покровительки українських воїнів принесли до пам'ятника Невідомому Воякові УПА. (Фото: Левко Хмельковський)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Туреччина не приймає судна з Криму

КИЇВ. – Турецькі порти перестали приймати судна з незаконно анексованого Росією українського Криму, які возили на півострів цитрусові, овочі, будівельні матеріали і товари народного споживання. Заборона Туреччини на прийняття суден з портів Криму може підштовхнути Росію на перегляд відносин між Москвою та Анкарою. Про це 13 жовтня заявив перший заступник голови комітету Ради Федерації з оборони та безпеки Росії Франц Клінцевич. („Німецька хвиля“)

■ Убивств стало менше

КИЇВ. – У Міністерстві внутрішніх справ 15 жовтня заявили, що за дев'ять місяців року в Україні скоєно 1,185 умисних вбивств та замахів. Це найнижчий показник за останні 10 років. У 2017 році розслідувано 438 убивств минулих років, при цьому залишок нерозкритих вбивств минулих років – 8,970. (Радіо Свобода)

■ „Марш слави“ провели у Києві

КИЇВ. – 14 жовтня ініційована націоналістичними організаціями хода під назвою „Марш слави“ відбулася без порушень правопорядку. Участь у марші взяли близько 10 тис. людей. Активісти зібралися в парку Тараса Шевченка на віче, а потім маршем через Майдан Незалежності пройшли до Подолу, де на Конtrakтовій площі влаштували концерт. Рухаючись колоною, учасники запалювали смолоскипи, несли жовто-блакитні та червоно-чорні прапори. (Радіо Свобода)

■ Тимошенко кандидуватиме на президента

КИЇВ. – 14 жовтня провідник фракції „Батьківщина“ Юлія Тимошенко заявила, що кандидувати на пост Президента України на наступних виборах. При цьому вона зазначила, що раніше вже підтримувала Віктора Ющенка на посаді президента і Арсенія Яценюка на посаді прем'єр-міністра, але це ні до чого не призвело. „Я більше нікому не довірю цю справу“, – підкреслила вона. („Укрінформ“)

■ Відкрили зображення Івана Павла II

КИЇВ. – 15 жовтня на столичному Печерську відкрито мурал з зображенням Папи Івана Павла II. „Відкриття цього муралу свідчить про постійне вираження дружби та пам'яті людини, яка підтримувала Україну, свободу та мир“, – сказав на церемонії Посол Польщі в Україні Ян Пекло. Мурал малював австрійський художник на замовлення Посольства Польщі в Україні. В урочистому відкритті у Києві вулиці св. Івана Павла II та муралу взяв участь також Посол Ватикану Архієпископ Клавдіо Гуджероті. („Укрінформ“)

■ У Латвії дивилися на українські фільми

РИГА. – 13-15 жовтня відбувся перший фестиваль українських кінофільмів, на якому фільми глядачам представляли українські кінематографісти на чолі з головою Державної агенції України з питань кіно Філіпом Ілленком. Також були кінорежисер Сергій Буковський, акторка театру і кіно Римма Зюбіна, член Української кіноакадемії Андрій Суярко, продюсер Геннадій Кофман. У історичному кінотеатрі „Splendid Palace“ було представлено шість фільмів, чотири з яких створені впродовж останніх двох років, зокрема документальний фільм „Головна роля“ Сергія Буковського, „Білий птах з чорною ознакою“ Юрія Ілленка, „Побачення на Чумацькому шляху“ Яніса Стрейча, „Вагрич та чорний квадрат“ Андрія Загданського, „Червоний“ Зази Буадзе та „Гніздо горлиці“ Тараса Ткаченка. Вхід на усі перегляди був вільний. („Укрінформ“)

■ Поставили пам'ятник Петлюрі

ВІННИЦЯ. – 14 жовтня у Вінниці відкрили пам'ятник Симонові Петлюрі – першу в Україні повноцінну скульптурну композицію на честь державного та військового діяча. Пам'ятник встановлено на подвір'ї будівлі, де він 7 травня до 19 червня 1920 року розміщувалася Військово-похідна Канцелярія Головного Отамана. („Українська правда“)

ТЕНДЕНЦІЇ ЧАСУ

Кількість країн у світі буде збільшуватися

Валерій Пекар

У сучасному світі маса зовні схожих явищ, що нагадують сепаратистські чи національно-визвольні рухи, являє собою абсолютно різні явища. Там, де формуються сучасні нації, ці події, безумовно, націлені на створення національної держави як умову завершення модернізації.

При цьому розвиток ситуації може бути досить різним в залежності від навколишнього політичного середовища. Шотландія отримала достатню автономію від Великої Британії, щоб вигоди від збереження унії переважили (але тепер шотландці невдоволені „Брекзитом“, тож знову постане питання про незалежність).

Фляндрія фактично живе в умовах конфедерації, яку поступово виторгувала.

А у випадку Каталонії, схоже, мадридський уряд не зміг запропонувати каталонцям рішення, яке б їх задовольнило, і не вдався до переконливої пропаганди переваг, щоб без страху дозволити референдум, як це зробив уряд Сполученого Королівства. В будь-якому разі, силові рішення проти власних громадян у модерній країні ніколи не приведуть до бажаного результату.

Зовсім інша ситуація складається в умовах клясичної багатонаціональної країни без „плавильного котла“ політичної нації (приклад — Росія) або мононаціональної країни з етнічно окремими окраїнами (приклад — Туреччина). В таких випадках протистояння може виявитися досить жорстким. Але новонароджена політична нація завжди починає з війни за незалежність — історія не знає виключень, починаючи з першої такої війни, американської (і навіть коли імперія відпускає задарма, як Індію чи Ізраїль, все одно починається війна за незалежність, бо сусіди не відпускають).

В таких війнах той, хто перемагає, того й правда. Знищення іракського режиму створило для курдів історичний шанс. Але їхня поява так само нікому не вигідна, як поява України у 1991 році. Великі держави бажали б радше мати справу з невеликою кількістю старих країн (хай навіть деякі з них є відвертими імперіями), аніж з розмаїтістю нових невідомих гравців. За місяць до проголошення незалежності України Президент США Джордж Буш-старший з трибуни Верховної Ради закликав українців до збереження СРСР (ця промова отримала назву „котлета по-київськи“).

Ну а там, куди модернізація ще ногою не ступала (наприклад, арабський світ), будуть виникати не національні держави, а навпаки, нові імперії — такі, як ІДІЛ. Безумовно, Курдистан забере свою частку Сирії, яка (так само, як Ірак)

тримається вкупі лише завдяки силі.

Отже, першим великим фактором, що визначає ситуацію, є стадія розвитку людської спільноти: домодерна, початкова модерна, зріла модерна.

Другим великим чинником є сталість кордонів. Ніхто у світі не вітає сепаратизм у розумінні від'єднання від однієї країни і приєднання до іншої. Всі розуміють, що за цим стоїть агресивна сила. Але і сваритися з сильними гравцями ніхто не хоче — і тому Гітлерові віддали Судети, а окупація Донбасу попервах зійшла з рук. Іноді добрих рішень немає зовсім, і тоді з'являються паліативи на кшталт Косово — все одно нетривкі в історичному масштабі. Таких позитивних прикладів, як мирне вирішення долі Шлезвігу-Гольштайна (за плебісцитом 1920 року північна частина Шлезвігу відійшла до Данії, південна залишилася в Німеччині), дуже мало.

Третім великим чинником є зовнішнє втручання. Воно є завжди, у тій чи іншій формі. Безцеремонне втручання Третього Райху у Судетах та Австрії, так само як Росії на Донбасі і в Криму, було очевидним. Але навіть в умовах сильних місцевих національних рухів хтось завжди їм допомагає. Звичайно, Росія роздмухувала каталонську тему, а Іран радо посилює курдів. А свого часу Польща, Канада, країни Балтії негайно визнали незалежність України і тим суттєво зміцнили нашу позицію. Зовнішній вплив у більшій чи меншій мірі є завжди. Питання в тому, чи є він вирішальним. Ким є активна меншість учасників національного руху — представниками всього народу, чи коляборантами, чи маргіналами?

Отже, єдиного підходу до всіх випадків немає, а історію пишуть переможці.

Одне можна сказати точно: кількість країн у світі буде збільшуватися. Цей процес не зупинити, у нього є занадто багато економічних, політичних, психологічних та соціальних чинників. Всі імперії рано чи пізно розпадутся, і на їхньому місці виникнуть десятки інших країн із власними ідентичностями. Всі імперії чекає доля Австро-Угорської. Але це не означає, що у сучасній маленькій Австрії погано жити, якраз навпаки.

Великі країни можуть залишатися унітарними лише тоді, коли в них добре працює „плавильний котел“ політичної нації. Розпадеться й Україна, якщо не зможе повною мірою сплавити до купи все те, з чого формується українська модерна політична нація (ось чому будь-які крайні рішення у мовному питанні можуть привести до катастрофічних наслідків). Фран-

(Закінчення на стор. 3)

Провели перший діалог з питань кібербезпеки

КИЇВ. – 29 вересня США та Україна провели перший двосторонній діалог з питань кібербезпеки. На підтвердження зобов'язання США щодо підтримки кібербезпеки в Україні Посол США Марі Йованович заявила, що США нададуть понад 5 млн. дол. допомоги в галузі кібербезпеки, спрямованої на зміцнення здатності України запобігати, зменшувати вплив та реагувати на кібератаки.

Діалог зміцнив двосторонню співпрацю щодо питань кібербезпеки та кіберполітики на загальноурядовому рівні. Визнаючи важливість кіберзагроз, учасники поділились підходами до організації структур з політики з кібербезпеки та процедур щодо дій у відповідь на кіберінциденти. Вони обговорили шляхи захисту критичної інфраструктури та військових систем, а також обмінялися поглядами щодо заходів для зміцнення довіри у сфері кібербезпеки в Організації з безпеки і співробітництва у Європі. Учасники також розглянули діючі заходи США щодо надання допомоги з кіберпитань в Україні.

Обидві сторони також підтвердили свою готовність до збереження відкритого, взаємодіючого, надійного та безпечного інтернету. Вони також висловили спільне занепокоєння тим, що найбільш серйозні зловмисні дії в галузі

кібердіяльності мають потенціал підірвати мир, процвітання та стабільність міжнародного співтовариства.

Делегацію США очолювали Спеціальний помічник Президента та старший директор у Раді національної безпеки з питань міжнародної політики кібербезпеки Джошуа Стайнман, заступник Державного секретаря з питань кібер- і міжнародних комунікацій та інформаційної політики Роберт Стреер та заступник Координатора з питань кібербезпеки Держдепартаменту США Мішель Маркоф. До складу делегації США входили також представники Державного департаменту США, міністерств фінансів, оборони, енергетики, юстиції та внутрішньої безпеки США, а також Федерального бюро розслідувань.

Українську делегацію очолив заступник Міністра закордонних справ Вадим Пристайко, до її складу входили представники Національного банку України, Міністерства оборони, Ради національної безпеки і оборони, Служби безпеки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Міністерства закордонних справ.

Посольство США в Україні

НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНТЕРЕС

Якою має бути відповідь на погрози Угорщини

Тарас Качка

Чи можуть положення про мови навчання у законі „Про освіту“ порушувати Угоду про асоціацію, як це заявив міністер закордонних справ Угорщини?

Ця відповідь потребує трохи занудної правової мови, за що наперед перепрошую.

Отже, формально захист прав національних меншин згадано лише в одній статті угоди. Пункт (е) частини другої статті 4 передбачає, що однією з цілей політичного діалогу між сторонами є „зміцнення поваги до... прав людини та основоположних свобод, у тому числі прав осіб, які належать до національних меншин...“.

Дії України, спрямовані на знаходження консенсусу з Угорщиною з цього питання, повністю відповідають цій статті.

Звісно, це ще не все. Повага до прав людини, у тому числі прав осіб, які належать до національних меншин, визначено як спільну цінність у другому абзаці преамбули. Сьомий абзац преамбули визначає, що „спільні цінності, на яких побудований Європейський Союз, а саме: демократія, повага до прав людини і основоположних свобод та верховенство права, також є основними елементами цієї Угоди“.

І далі цей підхід до прав людини реалізовано у статті 2 угоди:

„Повага до демократичних принципів, прав людини та основоположних свобод, як визначено, зокрема, в Гельсінкському заключному акті Наради з безпеки та співробітництва в Європі 1975 року та Паризькій хартії для нової Європи 1990 року, а також в інших відповідних документах щодо захисту прав людини, серед них Загальна декларація прав людини ООН 1948 року і Конвенція Ради Європи про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року... є основними елементами цієї Угоди“.

Відомі мені оцінки Закону про освіту свідчать, що вимоги згаданих актів в ньому дотримані.

Але якщо, на думку Угорщини, Закон про освіту якось зачіпає зміст статті 2 Угоди, то Будапешт може порушити всередині ЕС питання про виникнення спору з Україною, який має врегулюватися відповідно до статті 477 угоди.

Стаття 477 передбачає, що „у разі виникнення спору між Сторонами стосовно тлумачення, виконання або добросовісного застосування цієї Угоди будь-яка Сторона повинна надіслати іншій Стороні й Раді асоціації офіційний запит щодо необхідності вирішення спірного питання“.

„Сторони повинні намагатися прагнути вирішити спір шляхом проведення добросовісних консультацій в рамках Ради асоціації та інших відповідних органів... угоди, з метою досягнення взаємоприйняттого рішення у максимально стислі строки“.

Таким чином, питання поваги до прав людини, у тому числі прав осіб, які належать до національних меншин, в угоді врегульовано. І потреб для додаткових змін угоди з цього питання немає.

І головне – якщо Угорщина переконає ЕС у тому, що Закон про освіту є предметом суперечки у наших взаєминах, то це питання може стати предметом консультацій в Раді асоціації. У такому разі буде надіслано офіційний запит про потребу таких консультацій.

А оскільки на сьогоднішній день ЕС не визна-

чив, чи вважає Закон про освіту таким, що становить предмет спору між ЕС і Україною, не було надіслано жодних офіційних запитів, не було проведено жодних консультацій в рамках органів угоди, то вести мову про перегляд угоди безпідставно.

Якщо це так, то чому Угорщина говорить саме про перегляд угоди?

Це стає більш зрозумілим, коли згадати про вимогу переглянути Угоду про асоціацію з боку Росії. За півтора роки тристоронніх консультацій так і не вдалося знайти, що переглянути.

Пізніше ми всі довго шукали, що не так в тексті угоди для нідерландських противників угоди. І так само марно. Бо нічого з того, чого вони так боялися, в угоді немає. І це було добре відомо наперед.

Тобто у попередніх випадках це від самого початку була спроба максимальної політизації питання. Намагання зруйнувати такий важливий для України інструмент, як Угода про асоціацію.

А головне – завести ситуацію в емоційний і заполітизований глухий кут. Так, щоб з нього довго шукати раціональний вихід. Згадайте, як складно було знайти рішення проблеми референдуму в Нідерландах.

У випадку з Угорщиною маємо таку саму ситуацію. Раціональна поведінка усіх українських інституцій і емоційна та нераціональна позиція угорського Міністерства закордонних справ.

Саме цим ця ситуація небезпечна. Тим, що ми маємо справу не з раціональним обміном думками, а з голосними і сенсаційними заявами. І які саме мотиви для цих заяв – питання, великою мірою, другорядне.

Тому чи не єдиний шлях врегулювати ситуацію – це переведення її в експертне обговорення, з'ясування деталей, проведення консультацій.

Це все має створити тло для знаходження прийнятного для обох сторін рішення. Якщо це не вдається на двосторонньому рівні, то є Венеційська комісія, інші інструменти Ради Європи і, зрештою, згадані положення Угоди про асоціацію.

Досвід подолання такого типу проблем ми маємо, і сподіваюсь, що цього разу рішення теж знайдеться.

Водночас варто звернути увагу на особливості можливих спорів між Україною та ЕС щодо демократії, поваги до прав людини і основоположних свобод та верховенства права.

Стаття 2 угоди визначає ці питання основними елементами угоди. А в разі, коли сторона, яка подала скаргу про недотримання основних елементів, далі вважає, що інша сторона не виконала своїх зобов'язань за цією угодою, то вона може вжити відповідних заходів, які можуть включати призупинення будь-яких положень угоди, у тому числі і щодо вільної торгівлі. Це передбачено статтею 478.

Сумніваюся, що в даному випадку ми опинимося перед загрозою застосування такої „ядерної“ правової зброї, але про це не варто забувати.

„Європейська правда“

Тарас Качка – заступник виконавчого директора Міжнародного фонду „Відродження“, у 2007-2011 роках – учасник переговорної команди України щодо Угоди про асоціацію, Київ.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Затримали можливих крадіїв

КИЇВ. – Національне антикорупційне бюро України 11 жовтня затримало заступника Міністра оборони Ігоря Павловського та директора департаменту державних закупівель і постачання матеріальних ресурсів Міністерства оборони Володимира Гулевича, яких підозрюють в розтраті 149 млн. грн. під час закупівлі палива для оборони у компанії „Трейд Комодіті“, яка пов'язана з оточенням президента, а саме з впливовим народним депутатом Олександром Грановським. Представник юридичної компанії „Василь Кисіль та партнери“ Віталій Касько заявив, що компанія „Трейд Комодіті“ не порушувала закон під час постачання палива Міністерству оборони. („Українська правда“, BBC)

■ Не пустили лікарів до в'язня

КИЇВ. – 12 жовтня представники російської сторони не дозволили українським лікарям попри лист Європейського суду з прав людини та багаторазові нотти українських дипломатів відвідати Павла Гриба, якого утримують в Краснодарському слідчому ізоляторі. Українські лікарі приїхали в Росію для обстеження П. Гриба, який потребує щоденного специфічного лікування через вроджене захворювання. Хлопець має проблеми з кровообігом через синдром портальної гіпертензії. Виконувач обов'язків Міністра охорони здоров'я Уляна Супрун повідомила, що спеціалісти, яких обрали у відомстві, перебували в Росії до 15 жовтня. 19-річний українець П. Гриб зник на території Білорусі 24 серпня. Лише через 14 днів Росія надала українським дипломатам інформацію, що він ув'язнений у Краснодарі. До Гомеля в Білорусі П. Гриб поїхав на зустріч із дівчиною, з якою мав листування. (BBC)

■ Застрелили директора і депутата

УЖГОРОД. – 16 жовтня вранці у власному кабінеті застрелили 54-річного генерального директора взуттєвої фабрики „Апаран“. Підозрюваного у вбивстві затримали на місці злочину. 3 місця події вилучили пістолет і відправили на експертизу. 28 вересня у Черкасах застрелили депутата міської ради Михайла Бінусова близько 10-ої год. вечора, на околиці міста. (TCH, BBC)

■ Вийшли на марш за права тварин

КИЇВ. – 15 жовтня у Києві, а також в Одесі, Дніпрі і Львові провели Всеукраїнський марш за права тварин. Багато учасників вийшли на вулицю разом зі своїми домашніми тваринами. Вони пройшли колоною від парку ім. Тараса Шевченка до площі перед будівлею Верховної Ради. Таким чином небадужі хочуть привернути увагу громадськості до проблеми жорстокого ставлення до тварин. „В Україні живодери сміються над поліцією і суддями та продовжують травити, різати й душити безпритульних тварин“, – заявив засновник товариства „UAnimals“ Олександр Тодорчук. (BBC)

■ Львів усе привабливіший для інвесторів

Львів. – Західня частина України не страждає від нестачі інвесторів, в той час, як решта України щосили намагається залучити значні чужоземні інвестиції. За трирічний період з січня 2011 року по січень 2014 року закордонні інвестори ввели в Україну 9.6 млрд. євро у 259 проєктів, створивши майже 35 тис. робочих місць. Основним бенефіціантом був Київ, на який припадає 34 відс. проєктів і близько 7,000 робочих місць. Для порівняння — у Львові було започатковано 7 відс. проєктів і створено 1,054 нових робочих місць. У період з лютого 2014 року по липень 2017 року закордонні компанії інвестували всього 3.3 млрд. євро в 136 проєктів. Та карта проєктів змінилася. На Львів тепер припадає 20 проєктів і понад 2,800 нових робочих місць, на Київ — 54 проєкти і 3,448 робочих місць. Західній регіон України залучив інвестиції в розмірі 500 млн. євро від 20 компаній з Західньої Європи, США і Японії, в яких працюють 40 тис. осіб. („Високий замок“)

Кількість країн...

(Закінчення зі стор. 2)

ція провела асиміляцію свого півдня вогнем і мечем, Німеччина впоралася завдяки модерним інституціям та мові, а Сполучені Штати зробили ставку на громадянські свободи та вільну економіку — і все одно їм довелося воювати, зберігаючи цілісність країни силою зброї. Кастильці, так чи інакше, не провели асиміляцію, і це стосується не лише Каталонії та Країни Басків, а й Галіції та Валенсії. Я не кажу, що асиміляція — це добре чи погано, я просто констатую факт. Історію пишуть переможці.

І тут необхідно зробити останнє зауваження. Особиста симпатія може не збігатися з громадянською позицією. Моя особиста симпатія на боці каталонців та курдів, але моя країна потребує зараз підтримки як об'єднаного Євросоюзу, так і Туреччини. Тому, якщо б я мав щось порадити українським дипломатам, я б не поспішав вітати ні каталонців, ні курдів. Так буває, що доводиться запхнути особисті симпатії у довгу коробку.

„Газета по-українськи“

Валерій Пекар – громадський діяч, викладач Бізнес-школи Києво-Могилянської академії, Київ.

АМЕРИКА І СВІТ

■ Стейтовий секретар зрезигнував

ГАРІСБУРГ, Пенсильванія. — Стейтовий секретар Пенсильванії Педро Кортес несподівано зрезигнував 11 жовтня, через три тижні після того, як його агенція потрапила під критику за те, що дали нагоду тисячам емігрантів голосувати, хоч вони не мали права голосу. Губернатор Том Волф у своїм повідомленні не подав причини резигнації, але зосередився на його наступниках, тимчасовому секретареві Робертові Торесові. Стейтовий секретар є найвищою відповідальною особою за виборчий процес. Тижень раніше голова Стейтового урядового комітету в Палаті представників Дерил Меткеф, разом з 15 своїми колегами, вислали листа П. Кортесові, „висловлюючи нашу глибоку турботу” про те, що легальні емігранти автоматично отримали можливість зареєструватися як виборці, коли вони подавалися на дозвіл керувати автотом. Комітет Д. Меткефа вперше підніс цю справу в жовтні 2016 року під час свідчень П. Кортеса. Стейтовий департамент сказав минулого місяця, що працює над цією проблемою. („*The Philadelphia Inquirer*”)

■ ЕС наклав нові санкції на КНДР

БРЮСЕЛЬ. — Європейський Союз (ЕС) наклав нові санкції 16 жовтня на Північну Корею за її розвиток ядерної зброї та балістичних ракет. Санкції включають заборону усяких інвестицій в цій комуністичній країні та заборону продажу нафти. Сума грошей, яка може бути вислана поодинокими особами до Північної Кореї є обмежена до 5,000 євро (5,900 дол.), тому що Пхеньян вживає частину цих грошей на фінансування свого озброєння. Міністри ЕС також рішили не відновляти дозвіл північнокорейцям працювати на їхніх територіях, за винятком втікачів та інших осіб, котрі потребують міжнародного захисту. („*The Washington Post*”)

■ Протестують проти фільму про царя

МОСКВА. — 25 жовтня у Росії має вийти новий фільм „Матільда”, який подає історію про романс між майбутнім царем Миколою II і Матильдою Кшесінською, прима-балериною в Санкт-Петербурзі. Разом зі своєю родиною Микола II був вбитий комуністичними революціонерами в 1918 році. Після розвалу СРСР він був канонізований Російською Православною Церквою (РПЦ). Фільм є фінансований Міністерством культури. Релігійні екстремісти провели кілька підпалів в кінотеатрах, протестуючи проти „богозневаги” фільму, який показує „святого” царя в еротичних сценах. Олександр Калінін, 33-літній голова радикального православного руху „Християнська держава-Свята Русь” сказав 18 вересня, що його прихильники розпочали діяти і готові на рішучі заходи. Він додав, що його рух має десятки тисяч прихильників, включно з таємною підтримкою високих чинників РПЦ. Церква каже, що не має жодних зв'язків з цим рухом. Міністер культури Олександр Медінський гостро скритикував опонентів фільму, кажучи, що вони розбурхують релігійні напруження. Президент Володимир Путін плянує побачити фільм. („*The Washington Times*”)

■ ФІФА оприлюднила світові класифікації

ЦЮРИХ. — 16 вересня Міжнародна футбольна асоціація (ФІФА), яка є найвищим органом футболу у світі, оприлюднила найновіші світові класифікації, оцінюючи збірні країн за останні чотири роки. Найкращі команди мають Німеччина (теперішній чемпіон світу), Бразилія, Португалія, Аргентина, Бельгія, Польща, Франція, Еспанія, Чіле й Перу. Команда США опинилася на 27-му місці, після того як 10 жовтня прогнала внаслідок 2-0 команді Тринідад і Тобаго свої останні вирішальні кваліфікаційні змагання Чемпіонату світу. До наступної десятки входять Швейцарія, Англія, Колумбія, Вейлз, Італія, Мексико, Уругвай, Хорватія, Данія і Голяндія. Україна, яка 9 жовтня прогнала внаслідок 2-0 Хорватії свої останні вирішальні кваліфікаційні змагання Чемпіонату світу, опинилася на 30-му місці. Росія, яка гоститиме Чемпіонат світу 2018 року, посідає 65-те місце. („*NBC Sports*”)

ПЕРСПЕКТИВА

Україна може досягти успіху

Ярослав Грицак

Кількість країн, які змінили свою траєкторію розвитку, постійно зростає. І я не бачу причин, чому Україна не може досягти успіху.

Я поміркований оптиміст. Як за характером, так і за фахом. Як історик я можу з повною відповідальністю сказати, що українська ситуація не є винятковою. Вона є нормальною – звичайною, відповідно до того, що вважати нормою.

А нормою є стан суспільної бідності і високої корумпованості влади. У такому стані перебували і, на жаль, досі перебувають більшість країн і більшість суспільств упродовж своєї історії.

Винятком є стан, де говоримо не лише про особисте, але й суспільне багатство. І де корупція не те що зовсім зникає, а є відносно невисокою. Цей стан представляють країни, що належать до Заходу та його заоканських дітей – причому не всіх, а тільки Британської імперії: США, Канада, Австралія і Нова Зеландія. Вони дійшли до цього стану лише впродовж останніх 200

років.

У післявоєнні роки до них приєдналися „азійські тигри”. Після поразки комунізму до цього клубу наближаються країни, які провели радикальні реформи – Естонія, Польща, Словенія. Це держави, які впродовж останнього часу – від 20 до 200 років – могли вийти з того стану, у якому зараз є Україна.

Скажімо, приклад, який пропонує Ернандо де Сотто: „Україна часів Кучми нагадує Америку XIX ст.”. Якщо ми подивимось, як Америка чи інші країни виходили з того стану, то, можливо, знайдемо певні пропозиції і розв'язки.

Спробую звести їх до коротких пунктів і зробити простими, але не спрощеними.

Перше. Не можна вповзти у суспільне багатство – у нього можна тільки заскочити. Країни, які відкладають або повільно роблять реформи – платять більшу соціальну ціну. І мають вищий ризик утворення олігархічної системи, з якої

(Закінчення на стор. 17)

З ОПОЗИЦІЙНОГО ПОГЛЯДУ

Чотири вимоги до президента

Михайло Саакашвілі

Україна перебуває на межі соціально-економічної прірви. Зростання тарифів та цін на продукти першої необхідності б'є по десятках мільйонів громадян. Після катастрофічної кризи економіка практично не зростає. Громадяни втрачають надію. Понад 90 відс. населення не довіряє владі – такого не було навіть за часів Віктора Януковича.

Якщо не змінити політику, далі – неконтрольований соціальний вибух, розвал української державності, втрата суверенітету. Люди в різних куточках України це чудово розуміють. Після свого повернення в Україну я відвідав багатьох областей і чув їхні вимоги.

Пане Президенте!

Уся повнота влади сконцентрована саме у ваших руках. Тому українці вимагають від вас вжити невідкладних заходів для порятунку країни.

Перше і найголовніше, що ви маєте зробити – почати реальну боротьбу з корупцією. Аби ніхто не звинуватив вас у використанні цих важелів для знищення політичних опонентів та конкурентів по бізнесу – розпочніть цей процес зі свого оточення.

Вам необхідно відсторонити від політичного процесу ваших бізнес-партнерів: Кононенка, Свиначука-Гладковського, Ахметова, Медведчука, Березенка.

Це відкриє шлях до справедливого кримінального розслідування зловживань та корупції, з якою асоціюється ваше оточення. А також уможливить винесення справедливих вироків антикорупційними судами.

Друге. Ви повинні виконати обіцянку, яку давали народові, коли просили підтримати вашу кандидатуру на посаду президента. Розпочніть відкритий і публічний продаж всього свого бізнесу.

Я вам це раджу як колишній президент Грузії, у якого не було ніякого бізнесу.

Заповнена вами ж декларація, у якій зазначено понад 100 підприємств, не враховуючи інших бізнес-активів, може стати тією дорожньою картою, яка забезпечить громадський контроль. Продаж ваших бізнес-активів не повинен бути маніпуляцією на кшталт „сліпих трастів” – новими власниками мають стати треті особи, а не ваші родичі або підлегли.

Коли президент має інтерес у якійсь сфері, інші підприємці перебувають у наперед програвшій умові. А запорукою економічного розвитку є саме чесна конкуренція.

Ви повинні вибрати – або бізнес, або управління державою.

Крім того, ви маєте ліквідувати офшорні компанії, що належать вам або пов'язані з вами, але не вказані в декларації. Президент не має права ухилятися від сплати податків і при цьому

вимагати законослухняності від своїх громадян.

Третє. Три роки тому ви обіцяли українцям докорінним чином оновити політичну систему. Настав час це виконати!

При вашому величезному впливі на парламент ви легко переконаєте депутатів ухвалити нове виборче законодавство та оновити склад Центральної виборчої комісії.

У новому законі про вибори депутатів Верховної Ради має бути ліквідовано порочну мажоритарну систему виборів в округах і запроваджено європейську систему відкритих списків.

Щоб покінчити з ганебною практикою підкуп виборців та спотворення результатів голосування, разом з Верховною Радою, зформуйте новий склад ЦВК не з політичних прибічників, а з незалежних фахівців на основі прозорого конкурсу. Тоді комісія стане здатною провести чесні вибори без фальсифікацій, тиску та політичних втручань.

Якщо Верховна Рада відмовиться виконати ці вимоги народу, скористайтеся своїм конституційним правом – і розпустіть її!

Четверте. Громадяни України не повинні очікувати холодів, як кінця світу! Тарифи на комунальні послуги мають стати доступними.

Ви мусите ввести річний мораторіум на підвищення тарифів, ліквідувати корупційну схему „Роттердам плюс” та знищити газову мафію. Під час мораторію необхідно раз і назавжди припинити неефективне використання тарифних коштів, мінімум у п'ять разів збільшити державне фінансування програми з підвищення енергоефективності житлових будинків та сформувати новий тарифний орган, що матиме довіру суспільства.

Габіжницький тариф „Роттердам плюс” має бути змінено на тариф „Роттердам мінус”: ті, хто отримав незаконні надприбутки, мусять повернути їх споживачам через зниження цін на електроенергію.

Щойно українці припинять сплату данини олігархам, їхнє життя стане набагато легшим. З'явиться конкуренція, почнуть створюватися робочі місця, а в кишенях залишатиметься набагато більше грошей. Люди зможуть купувати більше товарів, тому що в їх ціні зменшиться доля витрат на енергоносії.

Ці чотири простих і зрозумілих кожному українцеві кроки розпочнуть оздоровлення країни.

У разі, якщо ви проігноруєте ці повністю справедливі вимоги народу, громадяни матимуть право вимагати від вас піти. Так само, як у 2007 році вчинив я під час свого першого президентського терміну за власним рішенням.

Відставка може виявитися найкращим способом порятунку країни та вашої особистої репутації.

„Українська правда”

Київ відкритий для бізнесу

Український кризовий медіа-центр

КИЇВ. – 26 вересня у Конгресно-виставковому центрі „Парковий” відбувся Інвестиційний форум міста Києва, присвячений обговоренню проектів з розвитку туристичної інфраструктури столиці та питанням залучення інвестицій для їхньої реалізації. Захід організований Київською міською державною адміністрацією.

Інвестиції у туристичну сферу столиці забезпечать динамічний розвиток галузі та відкриють нові можливості для економічного зростання.

Міський голова Києва Віталій Кличко повідомив:

„Київ має амбітні плани – стати комфортним і привабливим, містом з високими стандартами життя. Лідером у реформах та перетвореннях. Київ – лідер і у сфері інвестиційної діяльності. В економіці міста зосереджена найбільша частка інвестиційних ресурсів країни: майже 60 відс. прямих іноземних інвестицій минулого року прийшли саме у столицю; 30 відс. загального обсягу капітальних інвестицій у країні теж залучив Київ. Це зумовлено тим, що чверть бізнесу ведеться саме через столицю.

Наші орієнтири незмінні – це відкритість та прозорість у роботі міської влади, подальше усунення адміністративних бар'єрів, бюрократії та спрощення ведення бізнесу. Ми у цьому дуже зацікавлені. І як мер столиці говорю вам: Київ відкритий для бізнесу! Інвестуючи до Києва, ви інвестуєте в одне з найбільш привабливих, динамічних і перспективних міст Східної Європи”.

Завданням міської та державної влади залишається створення правил та засад інвестування, спрощення ведення бізнесу, запровадження розумних регуляцій, які сприяють розвитку, а не ставлять додаткові бар'єри.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман зазначив під час вступного слова:

„Важливо, щоб кожна інвестиція була успішною. Інструментом досягнення цілей служать створені при Кабінеті Міністрів Офіс з залучення та підтримки інвестицій, Урядовий уповноважений з питань підтримки інвестування. Важливою є й децентралізація, адже на місця ми передали не просто гроші, а інструменти розвитку. Робочі місця та національний продукт створюються на місцях. І інструменти децентралізації мають використовуватися не як інструменти тиску, а як інструменти розвитку. І сьогодні на Інвестиційному форумі ми бачимо, що столиця підготувала низку якісних проектів на десятки мільярдів гривень. Тож завдання – аби інвестувати було легко, вести бізнес було легко.

Ми зі свого боку запропонували бюджет розвитку (на 2018 рік), заклали ріст на три роки, а отже, забезпечили прогнозованість для бізнесу і заклали багато програм розвитку – передусім агросектору, інфраструктури, будівництва доріг. Хочу закликати всіх інвестувати. Ми навряд чи зможемо знайти ще одну країну з таким прогнозовим ростом, який демонструватиме Україна”.

Під час панельної дискусії „Київ як туристична дестинація: візія-2025” учасники обговорили, як зробити український ринок привабливим для чужоземних інвесторів як на загальнонаціональному, так і на локальному рівні. Заступник голови Київської міської державної адміністрації Олексій Резніков відзначив, що туристична галузь в Україні зростає на 3-4 відс. щорічно і входить в п'ятірку найбільш привабливих галузей.

Данило Білак, директор Офісу із залучення та підтримки інвестицій UkraineInvest, додав, що Києву необхідний комплексний підхід до розуміння візії міста: „Нам треба відрізнити себе від наших сусідів, будувати свою ідентичність і пишатись своєю державою. Коли ми будемо впевнено представляти себе у світі, інвестори почнуть нас слухати і допомагати розвивати наш потенціал”.

Київ продовжує приваблювати чужоземних туристів незвичними місцями. „Київ, як місто із великою рікою, могло б краще розвинути сферу розваг та відпочинку на воді. Можна запустити у столиці автобуси-амфібії, як у Гамбурзі. Їхня головна ідея полягає у тому, що вони здатні не тільки їхати вулицями міста, а й плавати, як річковий транспорт”, – запропонував туристична блогерка, авторка книг про подорожі та архітектуру Гейке Марія Йогеннінг.

Під час тематичних секцій форуму доповідачі обговорили проекти з розвитку київських островів та історичного центру Подолу, можливості інвестування у них, місце Києва серед європейських туристичних місць, його потенціал у сфері кіноіндустрії, а також можливості, які відкривають перед мешканцями столиці та інвесторами новітні технології (VR, AR, e-commerce, cashless платежі).

Загалом у роботі Інвестиційного форуму Києва-2017 взяло участь понад 600 учасників з 17 країн: представники бізнесу та інвестиційної спільноти, органів міської та державної влади, експертів та медіа.

Інвестиційний форум міста Києва – це щорічна платформа для міської влади та бізнес спільноти, щоб обговорити спільні проекти та залучення інвестицій. Організатор – Київська міська державна адміністрація.

АМЕРИКА І СВІТ

■ США висилають війська

ВАШІНГТОН. — США оголосили 12 жовтня що 2-ий кінний полк Армії США прибув до польського військового форпосту приблизно за 100 миль від російського Калінінграду. Це є частиною останніх спроб Вашингтону підсилити союзні країни проти військової загрози з сусідньої Росії. Міністерство оборони Росії гостро zareагувало на цю подію, кажучи, що це порушує мирний договір між Москвою та НАТО. Після анексії Криму Росією в 2014 році НАТО встановило свою військову присутність в трьох балтійських країнах і Польщі, але тепер розширило її. Під час зустрічі 9 жовтня в Букарешті НАТО оголосило створення військової сили в Румунії, яка складатиметься з 10 країн, недалеко Чорного моря, де Росія і США змагаються за поширення своїх впливів. Президент Румунії Клавс Йоганіс підкреслив, що метою цього є „мир, а не війна”, але Росія засудила цей крок, як також „несприйнятну й провокативну” резолюцію, схвалену альянсом, яка засуджує діяльність Росії на Чорному морі. („Newsweek”)

■ Перейменовано ущелину в стейті Юта

СОЛТ-ЛЕЙК-СІТІ, Юта. — Після довгих років дебат Рада географічних назв США 12 жовтня ухвалила голосами 12-0 (один утримався) перейменувати ущелину в стейті Юта, звану як „Каньйон Негра Била” на „Грендстеф Каньйон”, тому що стара назва була образливою для деякого. Нове ім'я вшановує чорного скотаря Вільяма Грендстефа, котрого худоба паслася на хуторі в цій околиці у 1870-их роках. Комітет географічних назв Юта рекомендував триматися старої назви, тому що не було згоди в цьому питанні серед різних расових меншин стейту. Традиційна організація афроамериканців, Національна асоціація для поступу кольорових людей (NAACP), казала, що ім'я не є образливе і зберігає історію місцевості, але Комісія Мартина Лютера Кінга в Юта казала, що назва є „явним расизмом”. Місцевість є популярною серед туристів, бо крізь неї можна пройти до прегарних краєвидів в національних парках. Впродовж років деякі туристи нарікали на назву. Намагання змінити назву провалилося 1999 року, бо не було підтримки від уряду. Окружна рада відмовилась перейменувати ущелину в 2013 і 2015 роках, але в січні цього року проголосувала за зміну назву. („The Salt Lake Tribune”)

■ Гиларі Клінтон перестерегла Британію

ЛОНДОН. — Колишній демократичний кандидат у президенти США Гиларі Клінтон перестерегла Великобританію 15 жовтня, щоб ця країна не дуже поспішала підписувати торговельний договір з Президентом США Дональдом Трампом після свого виходу з Європейського Союзу (ЕС). Г. Клінтон, котра програла президентські вибори до Д. Трампа в листопаді 2016 року, сказала, що Британія знає багато труднощів, якщо покине ЕС без угоди з Брюсселем. Прем'єр-міністр Великобританії Тереза Мей відвідала Д. Трампа у січні, щоб обговорити справу торгівлі. Щорічно обидві країни торгують на 200 млрд. дол. Г. Клінтон порівняла голосування за вихід Британії з ЕС до її програшу у президентських виборах. За її словами, в обидвох випадках було багато фальшивих новин, поданих засобами масової комунікації. („Reuters”)

Трампп номінував нового секретаря DHS

ВАШІНГТОН. — Президент Дональд Трамп 11 жовтня номінував Кірсен Нілсен на секретаря Департаменту Національної Безпеки (DHS). 45-літня К. Нілсен є довголітнім помічником Джана Келі, начальника штабу Білого Дому. Вона має широкий досвід в ділянці національної безпеки й кібербезпеки, відколи почала працювати в Білому Домі за президентства Джорджа В. Буша. Дж. Келі очолював DHS до липня, коли він перейшов на свою теперішню посаду в Білому Домі, а К. Нілсен перейшла разом з ним. Діючим директором департаменту дотепер була Ілейн Дук. Номінацію К. Нілсен має затвердити Сенат. („Business Insider”)

Міський голова Києва Віталій Кличко промовляє на Інвестиційному форумі міста Києва. (Фото: Київська Міська Державна Адміністрація)

Михайло Саакашвілі скликає віче

10 вересня колишній Президент Грузії та колишній адміністратор Одещини Михайло Саакашвілі повернувся в Україну й почав відвідувати різні міста, спілкуючись з народом. У висліді цих зустрічей він висунув чотири вимоги до Президента України Петра Порошенка, які мав оголосити у Києві 17 жовтня. Він заявив, що Україна перебуває на межі соціально-економічної прірви. Зростання цін на продукти першої необхідності поставило у безвихідь мільйони громадян. Економіка практично не зростає. Громадяни втрачають надію. Якщо не змінити політику, станеться неконтрольований соціальний вибух, розвал української державності, втрата суверенітету.

Необхідно почати реальну боротьбу з корупцією, справедливе кримінальне розслідування зловживань та корупції в оточенні президента. Розпочати відкритий і публічний продаж всього підприємництва президента, а це понад 100 підприємств, новими власниками яких стали його родичі або підлеглі. Слід ліквідувати офшорні компанії, що належать або пов'язані з президентом, але не вказані в його декларації. Необхідно ухвалити нове виборче законодавство та оновити склад Центральної виборчої комісії, покінчити з ганебною практикою підкупу виборців та спотворення результатів голосування.

Тарифи на комунальні послуги мають стати доступними. Необхідно збільшити державне фінансування програми з підвищення енергоефективності житлових будинків та сформувати новий тарифний орган, що матиме довіру суспільства. Коли українці припинять сплату данини олігархам, їх життя стане набагато легшим.

Оточення президента вдалося до очікування дальшого розвитку подій. Наразі ситуація виглядає таким чином, що П. Порошенко і київська влада бояться М. Саакашвілі й уникають контакту з ним. Міністер закордонних справ Павло Клімкін заявив, що питання М. Саакашвілі для зовнішньої політики України не створює проблем, бо є внутрішньою справою України. Генеральний прокурор Юрій Луценко сказав, що нинішній статус М. Саакашвілі й оформлені ним документи не передбачають можливості його екстрадиції до Грузії.

Представник президента у Верховній Раді Ірина Луценко сказала журналістам, що вимоги учасників акції про Антикорупційний суд та новий виборчий закон – це саме те, що Петро Порошенко настійливо і послідовно пропонує запровадити.

ІСТОРІЯ

Професор розповів про Марка Кропивницького

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – У місті 4 жовтня побував доктор філологічних наук, професор Глухівського університету, харків'янин Анатолій Новиков, який багато років досліджує життя і творчість Марка Кропивницького і сьогодні вважається одним з найкращих знавців цієї теми. Виступаючи перед студентами та науковцями у педагогічному університеті та під час зустрічі з громадськістю міста у меморіальному музеї М. Кропивницького, він розповів чимало цікавого й нового про того, чий ім'ям назване місто.

Меморіальний музей драматурга й режисера розміщений в будинку, де він прожив 21 рік, хоча й з перервами. Після одруження у 1868 році з Олександрою Вукотич, тітка якої Марфа Зайковська, ставилась до неї, як до рідної дочки, до 1880 року він справді жив тут з перервами, а після смерті дружини залишався надовго, адже їхня маленька донька Марія, яку бабуся Марфа хотіла взяти на виховання, не бажала розлучатися з батьком.

Пізніше М. Кропивницький мусив відлучатися на виступи створеної ним трупи, але ці від'їзди не були тривалими. Український репертуар на той час був обмежений кількома п'єсами. До того ж російська цензура забороняла перекладати українською іншомовні твори для постановки на сцені. Тож трупа не могла постійно виступати у одному місті. Перший стаціонарний театр з'явився в Україні тільки у 1907 році під керівництвом вихованця М. Кропивницького Миколи Садовського. Тоді під заборону були й виступи під час державних та релігійних свят, а також у дні посту.

Отож, М. Кропивницький щоразу повертався у цей дім на колишню Болотяну вулицю (нині ім. Миколи Смоленчука). Сюди ж він привіз і другу свою дружину Надію Гладушенку, тут вона народила дівчинку, яку назвали на честь О. Вукотич – Лесею. І мешкали вони тут аж до 1889 року, коли М. Кропивницький купив маєток у Харківській області на хуторі Сашино, який назвав Затишком. Але й пізніше він, буваючи у місті, любив зупинятися у будинку М. Зайковської.

Ясна річ, А. Новиков не міг бути особисто знайомим із М. Кропивницьким. Але його рідне село Сподобівка і зокрема хутіреч, де він народився і виріс, були буквально за кілометр від маєтку Кропивницьких. У 1960-их роках, на які припало дитинство майбутнього професора філології, ще було багато живих людей, які дітьми брали участь у дитячому театрі, що його на своїй садибі організовував М. Кропивницький. Зокрема Олександра Колесник грала ролі у тому театрі й була близькою подругою бабусі А. Новикова. Його прабабуся працювала кухаркою у маєтку драматурга. А. Новиков розповів також комічний випадок. Якось його прадід нарвав черешень у садку Кропивницьких. На шляху його зустріла мати М. Кропивницького Капітолїна Іванівна (вона, як відомо, дожила віку із родиною сина) та й питає: „Де це ти нарвав? Дай спробувати“. Скуштувала та й каже: „Смачні. А у нашому садку така кислятина росте!“.

Проф. Анатолій Новиков біля пам'ятника Маркові Кропивницькому.

Кропивницькі підтримували дружні стосунки із місцевими селянами. Дитячий театр, у якому грали й дорослі, школа, де вчили грамоти усіх бажаючих, розміщувались у старому поміщицькому дерев'яному будинку, а для родини М. Кропивницького збудував новий – цегляний. Його дружина, лікар за фахом, безплатно лікувала усіх, хто звертався, вона також організувала і міні-аптеку, де виготовляла різноманітні лікувальні настойки та мазі.

Пожежа на хуторі сталася через сім років після смерті драматурга, коли його родина уже виїхала у Харків. Тоді, у 1917 році, палали садиби скрізь, але до Кропивницьких селяни ставились з великою повагою і любов'ю, тож після пожежі місцеві селяни зібралися на віче і обрали посланця – мешканця села Баранового Григорія Кучерявого, аби той поїхав до родини, вибачився і пояснив ситуацію. Селянин Петро Самойленко згадував, що злодій заліз на горище, де необачно кинув сірник. Старий дерев'яний будинок, де ще залишалась бібліотека М. Кропивницького й частина його архіву, згорів повністю.

Пізніше місцева більшовицька влада донищила те, що залишилось від садиби. На місці колишнього будинку Кропивницьких за радянського часу розташовувалась вівцеферма. Тепер будинок відбудували.

А. Новиков пригадає, що у 1982 році, коли він закінчував Харківський університет, вийшла постановка ЮНЕСКО про відзначення 100-річчя Театру корифеїв. Відтоді він почав глибше вивчати усе, що стосується цього унікального явища, написав про це не одну книгу, кілька з яких з вдячністю прийняв у дар Меморіальному музеєві Кропивницького його завідуючий Микола Галицький.

Назва Театр корифеїв з'явилась лише у 1901 році, а тоді було Товариство акторів, до якої входили брати Тобілевичі, Марія Заньковецька, Ганна Затиркевич-Карпинська.

У місті було три меморіальні дошки, пов'язані з іменами чільних діячів Театру корифеїв. На сьогодні залишилась одна – на будинкові-музеєві. Як підкреслив краєзнавець Юрій Матівос, наш обов'язок – відновити втрачене.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040
	Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040
	E-mail subscription@svoboda-news.com
Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.	

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Переживання в таборі залишилися на все життя

В „Свободі“ 6 вересня була вміщена стаття Броніслави Скорупської „Згадаймо призабутих „остівців“. За написання цієї статті та за надрукування її на сторінках „Свободи“ належить велика подяка від колишніх „остівців“. Я є однією з тих „остівців“ і мої спомини про ті страшні часи є підтвердженням слів Б. Скорупської.

В 1943 році моїй сестрі Галі було 13 років. Дівчат такого віку – і старших – німці ловили і вивозили в Німеччину на роботу. В пам'яті Галі ще не затерлись жахливі картини Голодомору та переслідування батьків, як „ворогів народу“, а тут – нове лихо.

Мама і тато вирішили, що сама Галя не поїде до Німеччини, а що ми поїдемо туди разом.

Нас примістили в таборі „Maiz Bischeusheim“. На початку табір не був обгороджений і ми, малі діти, будучи постійно голодними, крали яблука із сусіднього садка. Пізніше табір обгородили колючим дротом і поставили сторожу. Годували нас лише вівсяною кашею з остюками та брюквою.

Мама, тато і Галя мали нашивки „OST“ на рукаві. Галя працювала в таборі, мама була медичною

сестрою на два табори для таких, як ми, а тато направляв дахи, покриті черепицею. Ніхто з них не діставав якоїсь платні.

Під час летунських налетів і бомбардування татові не дозволяли злазити з даху. А бомбардування було щоденним явищем. Недалеко табору була фабрика „General Electric“, де німці виробляли частини до літаків.

Мені тоді було п'ять років. Я забула українську мову, тому що жінка, яка нас, малих, доглядала була білоруска.

Тата і маму я бачила лише після їхньої праці. Вони не доїдали їхньої їжі, а давали Галі і мені. Ми просто гинули з голоду. Тато не вірив, що мама проживе ще шість тижнів, хоч про це нікому не казав. Згадав про це лише після війни.

Німці нас окреслювали, як „ostarbeiters“ – робітники зі Сходу, хоч нас не трактували, як робітників. Ми в дійсності були рабами німецького уряду.

Не дивлячись на мій дитячий вік, переживання в таборі „остівців“ залишилися в моїй пам'яті на все моє життя.

Алла Легка-Герець,
Ратерфорд, Нью-Джерсі

Григоренко має бути на чільному місці

Демократична громадськість України здивована, а кримськотатарський народ ображений тим, що 16 жовтня не з'явився указ Президента про присвоєння Петрові Григоренкові звання Герой України. 31 жовтня 2006 року депутат Ніна Карпачова запропонувала Верховній Раді проект постанови про відзначення 30-річчя Української Гельсінкської Групи. Більшість депутатів проект підтримала. Одразу після неї Мустафа Джемилев запропонував проект постанови про відзначення 100-річчя члена-засновника Московської і Української Гельсінкських груп П. Григоренка. Проект не підтримали.

Ситуацію порятував Президент України, який підписав 5 березня 2007 року указ про вшанування пам'яті П. Григоренка. Ми не мали жодного сумніву, що в день 100-річчя правозахисника буде ще один указ. Але цього не сталося. Незрозуміло, з яких мотивів.

Ми вважаємо, що в незалежній Україні має бути зовсім нова система нагород. Звання Герой України присвоювали людям, далеко не героїчним, а то й недостойним, навіть вороже настроєним проти Незалежності України. Недарма Ліна Костенко відмовилася ставати в їхній ряд.

Але коли серед Героїв України є члени Української Гельсінкської Групи Микола Руденко, В'ячеслав Чорновіл, Василь Стус, Левко Лук'яненко, Юрій Шухевич, Олександр Гірич, Степан Хмара, Євген Пронюк, Роман Шухевич, то П. Григоренко мав би бути в цьому ряду на чільному місці. Йому це звання личить найбільшою мірою. Ці імена – честь України. За таких людей світ поважає нас.

Василь Овсієнко,
голова громадського комітету з відзначення 100-річчя Петра Григоренка,
Київ

Лишіть Україну в спокої

28 вересня Верховна Рада розглядала питання про мову. Росіяни обурюються, що ми, українці, хочемо знати свою мову. Чи українська еліта здає собі справу, що Володимир Путін напав на Україну через мову?

Подивляю маленьку, але національно сильну Естонію. Вони ще десь в 1990 році сказали росіянам: „Хочеш жити в Естонії, говори естонською мовою, не хочеш говорити естонською – їдь до Росії“.

В 1990 році, а не в 2017, треба було сказати росіянам: „Хочеш жити в Україні, говори українською мовою, не хочеш говорити українською – їдь до Росії і лиши

українську землю в спокої.

Сталін прислав тебе в Україну, на місце вимордованих ним українців. Будь вдячний, що ти мав добре життя, а тепер, як тобі тут більше не подобається, їдь „на родину“, лиши українську землю в спокої“.

Цікаво, скільки б виїхало?

Моя дворідна сестра зі Львова висловила таку думку, яка мене болить донині: „Та що та мова!“. А через мову в Україні вже згинуло понад 10 тис. українського цвіту.

Вічна їм пам'ять!

Оксана Фолтин,
Ковінгтон, Джорджія

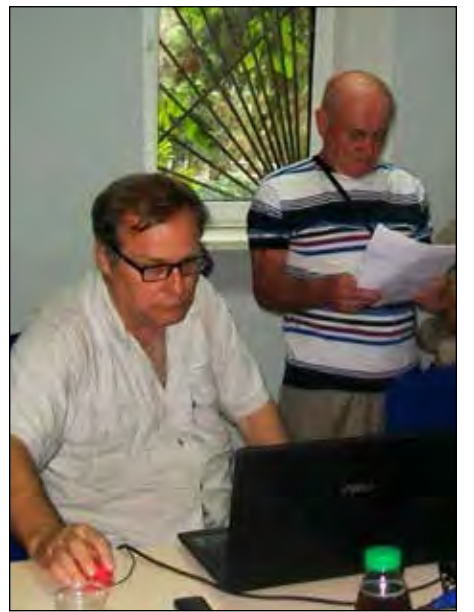
Треба рятувати річку Саксагань

Кривий Ріг розпочав своє життя на місці злиття річок Інгульця й Саксагані, які тепер опинилися на межі знищення внаслідок належним чином не контролюваної діяльності потужних підприємств гірничо-металургійного комплексу.

Активісти громадських організацій Кривого Рогу чотири роки тому спільно з громадськими активістами Польщі створили Партнерство з відродження річки Саксагань і наприкінці вересня цього року вирішили проаналізувати, що ж вдалося зробити і як діяти далі.

Така розмова відбулася після того, як до міста завітав представник громадськості з польського боку Єжи Даровський. Вона проходила під керівництвом нинішнього голови секретаріату Партнерства, народного депутата України першого скликання і керівника Криворізького міського правозахисного товариства Миколи Коробка, а основними доповідачами стали керівник організації „Екологічна рада Криворіжжя“ Йосип Маяков, фахівець з питань екології, і діяльний активіст з питань природоохоронної діяльності Валерій Деркач, інженер-металург. Вони виклали вражаючі факти щодо того, як нині в місті експлуатуються ці дві річки і що з ними сталося.

А виявилось, зокрема, що річка Інгулець внаслідок скидання в неї високомінералізованих шахтних вод та наступного промивання із використанням води з Дніпра через створений канал чотири рази на рік змінює свій стан. До цих процесів мають долучити майже знищену річку Саксагань, яка у двох місцях загнана в залізобе-

Виступає Валерій Деркач (праворуч). (Фото: Сергій Зінченко)

тонні тунелі, що працюють близько 60 років і ось-ось можуть вийти з ладу.

В. Деркач неодноразово звертався в різні інстанції від міських до всеукраїнських з попередженням про те, що внаслідок у найближчий час виходу з ладу одного з двох тунелів, у які загнали Саксагань, може статися величезне підтоплення. Але у відповідь – лише відписки.

На засіданні активістів українсько-польського партнерства з відродження річки Саксагань було вирішено якомога ширше повідомити громадськість про складну ситуацію.

Сергій Зінченко,
редактор газети „Промінь Просвіти“,
Кривий Ріг

СКУ готує святкування в Канаді

ТОРОНТО. – Офіційне відзначення 50-ліття Світового Конгресу Українців (СКУ) завершиться дводенною програмою 10-11 листопада в Торонто, яка включає міжнародну конференцію, урочистий бенкет та гала-концерт.

Міжнародна конференція „СКУ в 50 років і далі: дорожня карта“ – це шоста і остання з серії конференцій у шести країнах на чотирьох континентах, присвячених розгляду минулих досягнень СКУ та української діаспори під час розробки його дорожньої карти на майбутнє.

Виступатимуть президент СКУ Євген Чолій, заступник президента СКУ та колишній голова Союзу Українських Організацій у Австралії Михайло Моравський, колишній президент СКУ Юрій Шимко, аналітик із глобальних питань Михайло Боцюрків, директор Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету „Львівська політехніка“ д-р Ірина Ключковська, президент Канадсько-української торгової палати Зенон Потічний, президент Конгресу Українців Канади Павло Ірод, президент Американської ради з питань зовнішньої політики Герман Пірчнер, колишній заступник Державного секретаря США

з питань демократії, прав людини та праці Дейвід Креймер, президент Міжнародного благодійного фонду „Карітас України“ Андрій Васюкович та літератор і професор Ратгєрського університету Олександр Мотиль.

Урочистий бенкет відбудеться після першого дня конференції 10 листопада. Головним доповідачем буде виконуюча обов'язки Міністра охорони здоров'я України д-р Уляна Супрун.

Дводенна програма завершиться гала-концертом 11 листопада з участю Української Капелі Бандуристів з Північної Америки під художнім керівництвом Олега Махляя, віртуоза-скрипаля Василя Попадюка з гуртом „Papa Duke“ та меццо-сопрано Стефанії Романюк.

Конференція та бенкет відбудуться в бенкетній залі „Old Mill“ (21 Old Mill Rd., Toronto), а концерт – у Church on the Queensway (1536 The Queensway, Toronto).

Отримати детальнішу інформацію, включаючи оновлення в програмі конференції, зареєструватися та купити квитки можна на інтернет-сторінці СКУ: www.worldcongress.org або звернутися до Головного бюро СКУ на телефон: 416-323-3020.

СКУ

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

На Союзівці зустрілися колишні гімназисти

Ярослав Ликтей

КЕРГОНКСОН, Нью-Йорк. – На Союзівці 11-13 вересня відбувся з'їзд колишніх гімназистів і таборовиків, присвячений 105-літтю Пласту та 70-літтю Ювілейного Свята Весни (ЮСВ) 1947 року біля Міттенвальду в Німеччині. На з'їзд прибули 11 учасників з Байройту, вісім з Берхтесгадену, три зі Зальцбургу, один з Карльсфельду, два з Ляндсгуту, три з Регенсбургу та один з Міттенвальду.

В понеділок відбулось відкриття зустрічі з привітаннями голів комітетів. Координатор зустрічі Ігор Сохан попросив присутніх хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять українських воїнів, які загинули на полі бою за Україну. Було вирішено у вівторок відслужити Службу Божу за душі учителів, друзів і подруг на чолі з однокласником зі Зальцбургу Патріархом Любомиром Кардиналом Гузаром. Хвилиною мовчанки вшановано таборовиків, гімназистів та професорів, що вже відійшли.

По обіді було висвітлено фільми „Ювілейне Свято Весни 1947 року“ та „Bitter Harvest“. Присутні оглядали світліни І. Сохана та Ярослава Ликтея і ділились враженнями, спогадами та переживаннями з давнього пластового свята, згадували приготування до свята, розташування табору під час сльоти, відкрит-

Учасники зустрічі (зліва сидять): Ліля Сохан та Ірина Бартків, стоять: Арета Герейн, Дагмар Бойко, Володимир Мота, д-р Любомир Романків, Борис Захарчук, Орест Глют, Ліда Глют, Богдан Марків, Дуся Попель, Методій Борецький, Євгенія Ликтей, Богдан Голь, Ярослав Ликтей, Петро Гевка, Оріся Гевка, Богдан Бартків, Валя Чудовська, Надя Шаран, Слава Білас, Рома Гайда, Ігор Гайда, о. протоєрей д-р Іван Кащак, Ігор Сохан. (Фото: Катруся Мельник)

тя табору, змагання, Святойванську ніч, польову Службу Божу, дефіляду, відвідина табору, народні та ритмічні танці, до яких грала струнна пластова оркестра, нові пісні, а між ними пластову пісню „При ватрі“.

ЮСВ підготувало кадри пласто-

вих виховників і провідників, в числі яких були Л. Гузар, генерал-поручник американської армії Микола (Токо) Кравців, Начальний пластун д-р Любомир Романків, президент Українського Народного Союзу Уляна Явна-Дячук.

Після вечері І. Сохан відчинив ватру та покликав до слова Славу Білас, яка представила Я. Ликтея. Він прочитав веселий вірш „На з'їзд байройтців“. Читали жартівливі поезії та

(Закінчення на стор. 9)

Пролунав перший дзвінок

Валентина Глушак

НЮ-ЙОРК. – 16 вересня у Школі українознавства Об'єднання Українців Америки (ОУА) „Самопоміч“ пролунав перший дзвінок нового навчального року. Синьо-жовті кульки прикрашали вхід по школи.

Під проводом директора школи Івана Макара учні попрямували до храму св. Юра, де о. Ілля Бронівський провів Богослужіння та благословив учнів на успішний навчальний рік. І. Макар звернув-

ся до учнів, батьків та вчителів і побажав всім наснаги, мудрости та успіхів у навчанні.

Голова ОУА „Самопоміч“ Наталя Дума висловила своє захоплення учнями, які чудово виглядали у вишиванках. Школа нараховувала понад 200 учнів у перший день шкільного року.

Цього року, під оплески всіх присутніх, честь першого дзвінка припала учневі 11-ої класи Тарасові Лапанові та учениці дошкілля Вікторії Садовій.

Шкільне свято першого дзвінка (Фото: Валентина Глушак)

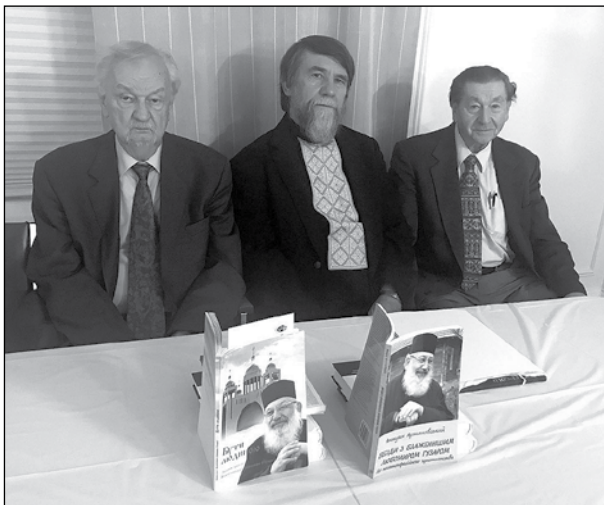
Вшанували пам'ять Кардинала Гузара

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 28 вересня на форумі Релігійного Товариства Українців Католиків „Свята Софія“ США відбувся виклад на тему „Спогади про Блаженнішого Любомира Гузара“, якими поділилися парох церкви св. Миколая у Бафало, Нью-Йорк, о. Маріян Процик, голова Товариства, академік Національної Академії Наук України Леонід Рудницький, голова Осередку Праці Наукового Товариства ім. Шевченка у Філадельфії д-р Олександр Лужницький.

Доповідачі говорили, що поряд із релігійно-суспільним виміром діяльності Л. Гузара, був і чисто людський вимір його особи: лагідне ставлення до співрозмовника, пошана до людської гідності, почуття гумору, цікавість світу. Він втішався пошаною в Україні і за її

межами, свій життєвий шлях сприймав завжди як служіння, в якому керівником є Бог, а відтак все, що відбувається, у Його руках і стається з Його волі.

Товариство „Свята Софія“

Учасники зустрічі (зліва): Леонід Рудницький, о. Маріян Процик, Олександр Лужницький. (Фото: Товариство „Свята Софія“)

Вітали вівтарних прислужників

о. Іван Наконечний

ПАРМА. Огайо. – 17 вересня в Українському православному кафедральному соборі св. Володимира вітали нових вівтарних прислужників. Над ними перед Літургією була прочитана спеціальна молитва і їх було одягнено у стихарі.

Після Служби Божої на молитовну згадку про перший їхній день у вівтарі їм було вручено ікони та сертифікати. Вівтарним прислужникам, які закінчили навчання у загальноосвітніх школах, було вручено нагороди.

Тепер кожної неділі на двох Літургіях у соборі прислужують 15 вівтарних прислужників.

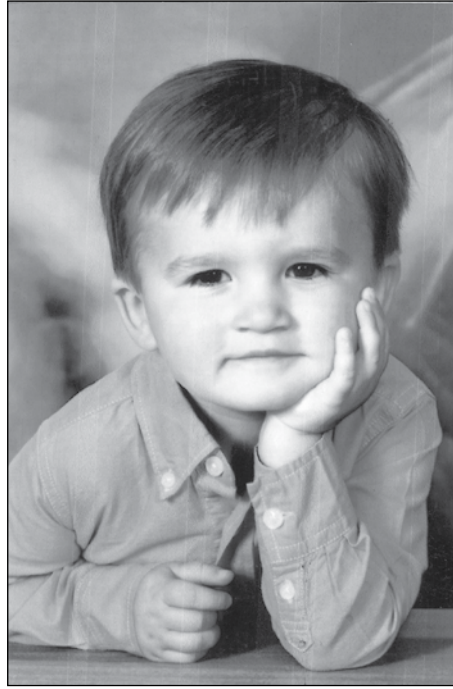

Вітання нових вівтарних прислужників (зліва): настоятель о. Іван Наконечний, Лендон Мрочка, Кирило Махлай та Тайлер Відмор, о. Михайло Гонтарук.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

НОВІ ЧЛЕНИ УНСоюзу

Найновіші члени УНС є Мілянна Калина Дубас і Григорій Михайло Дубас, діти Лукіяна та Уляни (Луців) Дубасів. Вони є внуки Роксоляни і Михайла Луцівих (він – довголітній секретар 83-го Відділу), які їх записали до УНС.

Броді Лувіс, син Катерини і Джеймса Лувісів з Стронгвілсу, Огайо, став членом 112-го Відділу УНСоюзу. Його забезпечила Аліція Оленчук.

Евелін-Ембер Денисик, дочка Руслана і Кристини Денисиків з Моріс-Плейнзу, Нью-Джерсі, стала членкою 37-го Відділу УНСоюзу. Її забезпечили бабуся Нуся і дідю Олег Денисики.

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 8)

спогоди Ірина Бартків, С. Білас, Борис Захарчук, Ліля Сохан, Петро Гевка, Володимир Мота й Ігор Гайда. Завершено ватру пластовою піснею „Ніч вже йде“.

У вівторок о. протоерей д-р Іван Кащак відслужив Службу Божу.

Учасники зустрічі зібрались у бібліотеці, щоб почути доповіді. Д-р Л. Романків доповідь про Пласт і його розвиток у сучасній Україні. Д-р Л. Романків подбав, щоб Пласт став всеукраїнською організацією, підшукав фінанси та переніс канцелярію Крайової Пластової Старшини до Києва. Був створений Фонд Начального Пластуна, щоб розширити працю по всіх областях України. Пласт в

Україні набирає сили і налічує 6,000 пластунів.

Другу доповідь д-р Л. Романків присвятив здоровому харчуванню. Після доповідей був вільний час. Колишні гімназисти відпочивали перед головним будинком, фотографувались, відвідували струмочок на узбережжі.

Коктейль почався о 6-й годині. Бенкет відбувався у залі головно-

го будинку, а не в їдальні, щоб старші люди не мусили ходити по сходах. На бенкеті виступив бас-бандурист В. Мота з Монреалю, який виконав ряд пісень.

У середу всі зійшлись до бібліотеки на закриття зустрічі. І. Сохан попросив Надю Шаран скласти фінансовий звіт. Вирішено провести наступний з'їзд 10-12 вересня 2018 року.

Contact us:

888-538-2833

PREMIER NINE*

4%

ALSO AVAILABLE:
SELECT SEVEN – 3.5%*
STARTER FIVE – 3.0%*

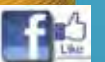
ANNUITIES

* First year rate. Second Year Rate – 3.0%.
All annuity rates are subject to change. Not available in all states

Ukrainian National Association, Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
General Information: 800-253-9862 • Fax: 973-292-0900
www.UkrainianNationalAssociation.org
facebook.com/UkrainianNationalAssociation

Громадська організація „Разом“ провела збори

Тетяна Джула

НЬО-ЙОРК. – 23 вересня відбулися річні збори громадської організації „Разом“, заснованої в січні 2014 року для розбудови демократичної України, а також представлення і популяризації української думки в США. Щороку організація проводить загальні збори для звітування про роботу та обговорення планів на майбутнє. Збори є відкритими для всіх бажаючих. Цьогоріч їх відвідало понад 100 осіб.

Ведучим був Роман Озімко. З промова виступили перша президентка Люба Шипович, термін президентства якої закінчився в квітні 2017 року, та діюча президентка Марія Сорока. Вони розповіли про свою роботу, підкреслили відкритість організації до нових ідей, важливість прозорості в фінансових звітах та в роботі над проектами.

Фінансовий звіт представила віце-президент Наталя Щирба. Л. Шипович розповіла про нову ідею членства, що поєднує членство в громадській організації та новітні технології. „Разом“ запрошує до співпраці у новому та амбітному проекті – перетворенні „Разом“ на децентралізовану організацію через застосування інноваційних технологій для залучення членів до прийняття рішень та співпраці в проектах.

Особливою частиною зустрічі стала дискусійна панель на тему сучасної України, модератором якої була Дарія Озімко. В дискусії взяли участь журналіст Андрій Сусленко, який проходить програму стажування в ООН, викладачка та студентка Пенсильванського університету Дарія Сіпігіна, підприємець та засновник компанії „GUD“ Ігор Гудзь, неврохірург та доброволець програми

Учасники панелі про сучасну Україну (зліва): Дарія Озімко, Андрій Сусленко, Дарія Сіпігіна, Люк Томич, Марія Сорока та Ігор Гудзь. (Фото: Богдан Печеняк)

„Co-pilot project“ Люк Томич, М. Сорока. Фахівці в різних галузях дійшли до загального висновку – Україна має талановитих людей та надзвичайний потенціал для розвитку, що вже здійснюється через діяльність громадських об'єднань та проектів соціального підприємництва.

Доброволець програми „Support Hospitals in Ukraine“ Віталій Дубіль розповів, що цього року завдяки грантові від „Разом“ у розмірі 10 тис. дол. та внескам ще кількох благодійників, до відправлення в Україну готується вже четвертий контейнер медичного обладнання до українських лікарень.

Завершенням зустрічі стала подяка колишнім директорам „Разом“ Богданові Печенякові, Анастасії Рибицькій, Макарові Кобилянському, Ані Шпук, Іванні Білич та Богданові Половкові, невтомним добровольцям Романові Боровцю, Миколі Гринишину, Тетяні Сидорук, Касі Забавко, Сашкові Даниленку, Оксані Литвин, Русланові Батицькому, Олексієві Варфоломієву, Миколі Мурському, Тарасові Галковському.

Зустріч відбулася завдяки спільній роботі Д. Озімко, Насті Раб, Дори Хом'як, Дмитра Кавуна, Олі Яричківської, Юлі Паславської, Тетяни Джули, Ірини Мазур та багатьох інших.

Урочисто відзначили...

(Закінчення зі стор. 1)

ста парафії Дмитро Козлюк, настоятель митрофорний протоєрей о. Юрій Сівко.

Владика Даниїл відслужив Архиєрейську Літургію і виголосив проповідь про історію Покрови Пресвятої Богородиці і її значення для України. Він також освятив ікону Богородиці – Покровительки українських

воїнів, копію якої за оригіналом у Михайлівському Золотоверхому соборі виготовив відомий іконописець Юрій Нікітін.

Опісля відбулася хода до пам'ятника Невідомому Воякові УПА і могили ветеранів УПА з прапорами США та України, УПА, Українських Американських Ветеранів та інших об'єднань. На цвинтарі була відслужена Літія. У церемонії взяв участь Головний

секретар Українського Народного Союзу Юрій Симчик.

Сестрицтво приготувало святковий обід, на якому виступили з концертом учні Школи українознавства, три патріотичні пісні заспівали слухачі семінарії св. Софії. Присутні тепло вітали Владика Даниїла з 45-річчям, а він подякував членкам Сестрицтва за смачний обід і подарував тарелю з образом Богородиці.

ЗАПРОШУЄМО ВАС
НА БЛАГОДІЙНИЙ ВЕЧІР
КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

КИЇВ, УКРАЇНА
МИСТЕЦЬКИЙ АРСЕНАЛ
19 Листопада 2017, 4 pm

БЛАГОДІЙНИЙ ВЕЧІР БУДЕ ПРИСВЯЧЕНО ПРОЕКТУ
РОЗБУДОВИ ЦИФРОВОГО ПРОСТОРУ В НАУКМА

ПРОГРАМА

- Виступ спікерів
- Благодійний аукціон
- Фуршет із лаунж-зоною для спілкування
- Музична програма

КВИТКИ

- \$150 – до 19 жовтня 2017 р.
- \$200 – після 20 жовтня 2017 р.
- Якщо не в змозі відвідати подію, підтримайте Академію благодійним внеском:

Будь ласка, надсилайте чеки на ім'я Kyiv Mohyla Foundation of America за адресою P.O. Box 46009, Chicago, IL 60646, або Даруйте в електронний спосіб на www.kmfoundation.org

ГОЛОВНА СПІКЕР ПОДІЇ:

ЕН ЕПЛБАУМ
Історик, письменниця та журналістка, редактор «The Economist» і член видавничої ради «The Washington Post», автор Gulag: A History (Пулітцерівська премія), Red Famine: Stalin's War on Ukraine

ВЕДУЧІ ПОДІЇ:
Вадим Карп'як та Оксана Стебельська

МУЗИЧНА ГОСТЯ:
ОКСАНА МУХА

З питаннями та за порадами щодо організації подорожі, звертайтеся до Марти Фаріон: mail@kmfoundation.org, (773) 490-9797

Хода до пам'ятника Невідомому Воякові УПА. (Фото: Левко Хмельковський)

Владика Даниїл подарував Сестрицтву тарелю з образом Богородиці.

Вітали Єпископа-помічника Філядельфійської Архиепархії Андрія Рабія

Владика Андрій Рабій благословляє віруючих свяченою водою.

Єпископ Андрій Рабій показує Папську булу всім вірним.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 24 вересня під час Архиєрейської Літургії в Українській католицькій катедрі Непорочного Зачаття духовенство, монашество та вірні офіційно привітали нововисвяченого Єпископа-помічника Філядельфійської Архиепархії Андрія Рабія. Владика Андрій відслужив Архиєрейську Службу Божу й виголосив проповідь.

Митрополит для українців-католиків США й Архиепископ Філядельфійський Стефан Сорока виголосив привітальне слово. Він сказав, що Архиепархія благословенна багатьма відданими священиками, які здатні бути провідниками Церкви. З середовища цих талановитих священиків Бог покликав молодого Єпископа А. Рабія здійснювати духовний провід в якості Єпископа-помічника.

Монсенйор Деніс Курупасри, представник Папського нунція в США Архиепископа Кристофа Перре, від імені нунція привітав Владика А. Рабія та вручив йому Папську булу. Українською мовою Папську булу зачитав ректор катедри о. Роман Пітула, англійською мовою – декан Південно-Антрацитного деканату протопресвітер Михайло Гуцко. Єпископ А. Рабій показав булу всім вірним, які відповіли традиційним „Достойний!“.

У своїй проповіді Єпископ А. Рабій послався на 103-ий Псалом: „Благослови, душе моя Господа і все нутро моє – його святе ім'я. Благосло-

ви, душе моя, Господа і не забувай усіх добродійств його ніколи“ і продовжив: „Сьогодні я сповений радості. Так я почуваюся зараз. Мою радість важко передати словами. Моє серце переповнене. Я дуже радий бути серед вас“.

На завершення Літургії Єпископ Іван Бура привітав Єпископа А. Рабія від імені духовенства, монашества та вірних Архиепархії. Він розповів про життєвий досвід Єпископа А. Рабія, який був пов'язаний з переслідуваною в XX ст. Українською Греко-Католицькою Церквою в Україні. Підпільна Церква, катакомбна Церква була Церквою А. Рабія.

Єпископ І. Бура зауважив, що новий єпископ зростає у двох світах, у двох реальностях, в Україні та в Америці. 17-річним юнаком він відгукнувся на Божий заклик і вступив до Семінарії в Івано-Франківську, а згодом до Семінарії св. Йосафата у Вашингтоні. Він жив у Львові, Івано-Франківську, Вашингтоні, на теренах Нью-Джерсі та Пенсильванії.

Співслужили на Літургії Єпископ Павло Хомницький (Стемфордська Єпархія), Єпископ-помічник Філядельфійської Архиепархії І. Бура, Архиепископ Віліям Скурла (Візантійська Архиепархія Пітсбургу), Єпископ Курт Барнет (Візантійська Єпархія Пасейку), Єпископ-помічник Латинської Архиепархії Філядельфії Едвард де Ліман, Єпископ-емерит Стемфордської Єпархії Василь Лостен, Єпископ-

Архиепископ Філядельфійський Стефан Сорока благословляє Єпископа Андрія Рабія.

емерит Латинської дієцезії Скрентону Джеймс С. Тімлін, протопресвітер М. Гуцко, оо. Роман Дубицький, Тарас Лончина, Роберт Гіченс, Нестор Івасів та Р. Пітула; а також дякони Михайло Ваак та Павло Спотс.

При вівтарі прислужували семінаристи з Української католицької семінарії св. Йосафата у Вашингтоні. Співав хор Українського католицького крайового собору Пресвятої Родини у Вашингтоні під проводом Оксани Ласовської та Стефана Жижки.

Телевізійний канал EWTN на весь світ транслиував Літургію.

А. Рабій був номінований Папою Франциском Єпископом 8 серпня на підтвердження вибору Синоду Єпископів Української Католицької Церкви. Він є наймолодшим єпископом в США.

Рукоположений на єпископа 3 вересня, Верховним Архиепископом Української Греко-Католицької Церкви Святославом Шевчуком, Митрополитом С. Сорокою та Єпископом Едмонтонським Давидом Мотюком в Катедрі св. Юра у Львові.

Раніше А. Рабій служив Генеральним вікарієм Філядельфійської Архиепархії та парохом Церкви Різдва Пресвятої Богородиці в Редінгу, Пенсильванія, та адміністратором місійної церкви св. Андрія Апостола в Ланкастері, Пенсильванія. Він і далі служитиме в цих парафіях.

Після Літургії духовенство, монашество та вірні мали можливість поспілкуватися з Владикою Андрієм на прийнятті, влаштованому в його честь в катедральній залі.

Учасники Архиєрейської Літургії в Українській католицькій катедрі Непорочного Зачаття.

**Українська Католицька Митрополія
Архиепархія Філядельфії**

СПОРТ

У Києві провели марафон

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – Маршрут головної відстані Київського марафону „Wizz Air Kyiv City Marathon 2017“ починаючи та кінчаючи на Майдані Незалежності 8 жовтня традиційно пролягав в одне коло мальовничими вулицями української столиці.

Перед початком відбулось відкриття „Містечка змагання“ на Майдані Незалежності, де протягом дня відбувалася низка забігів та нагородження переможців.

Окрім головної відстані 42.195

кілометра, забігів на 21.0975, 10 і п'ять кілометрів, вперше відбувся жіночий забіг на три кілометри, метою якого було зібрання фондів на придбання мобільного мамографа для діагностики раку молочної залози, та благодійний забіг „Переможці“ на два кілометри для зібрання фондів на протези для поранених воїнів. До бігу долучалися й діти.

Змагання „Wizz Air Kyiv City Marathon“ присвоєно найвищу відмітку Європейської легкоатлетичної асоціації. З 2010 року Київ при-

Вітання з рекордом Юлії Черніцької – мами, яка здолала півмарафон разом з доньками-двійнятами у візочку.

Послідовники давньогрецького героя-бігуна Фідіппіда в центрі української столиці.

єднався до переліку міст, що проводять свої власні щорічні марафонські забіги. Саме тоді, 16 жовтня 2010 року столиця прийняла свій перший марафон, участь в якому взяли 546 бігунів з 13 країн.

Цього року на старт вийшли майже 1,200 марафонців з 52 країн. Переможцем став чемпіон України Артем Піддубний з Бахмута, що на Донеччині. Він подолав відстань за 2 год. 24 хв. 20 сек. Анатолій Бондаренко, який посів друге місце, закінчив за 2 год. 30 хв. 35 сек. У жінок чемпіонкою стала українка Ірина Масник. Були встановлені національні рекорди. Ніколь Князева у віці 7.5 року вперше в Україні пробігла напівмарафон

за 2 год. 37 хв. Юлія Черніцька здолала півмарафон разом з доньками-двійнятами у візочку й стала першою мамою в Україні, яка зробила це.

Вперше на медалях тих, хто подолав головну відстань, зображена княгиня Ольга, а ті, хто здолав півмарафонську відстань, отримали медалі з зображенням легендарних засновників Києва – Кия, Щека і Хорива.

На жаль, 8 жовтня на трасі трапився нещасний випадок: учасник забігу на 10 кілометрів директор Тернопільського м'ясокомбінату Віктор Малюта, 1963 року народження, пішов з життя на шостому кілометрі траси.

ПОДОРОЖІ

Українська пісня в Квемо-Чала

Левко Хмельковський

Грузинські приятелі запросили мене у велике село Квемо-Чала в долині ріки Лехури, що впадає в Куру. Землі здавна належали князівському роду Амілахварі, руїни палацу якого збереглися на головній вулиці села, а на горі височить їхній замок-фортеця Схвелі, але ходити до неї не радять, бо схил гори окупували російські воїни, котрі стріляють без попередження.

Головна вулиця колись була вулицею Сталіна, про що свідчить іржава табличка на старій будівлі, але люди про це вже забули, зате пам'ятають, як російські танки дев'ять років тому прямували вулицею на Тбілісі.

У просторому будинку моїх приятелів зійшлися численні гості, з пивниці принесли глеки охолодженого вина, господар Георгій почав оголошувати тости. Він був шановною особою ще й тому, що мав колекцію з 15 унікальних авт радянського часу, на яких, можливо, їздили найвищі урядовці. Сусід Зура Соцалені приніс два відра синіх слив-ткемалі, а інший сусід Гія Карбелашвілі запросив на кухню домашнього червоного вина. У його будинку я побачив капличку на честь грузинських православних новомучеників, вбитих більшовиками. На світлинці були його дід та п'ятеро синів його – священиків.

Жінки зійшлися на терасі дому і господарка Нела Будагашвілі заспівала для мене українську пісню, причому гарним голосом і без жодного акценту:

Тебе забуду, дітей покину,
сама поїду за Дунай!
Ой, вернися, жінко, додому!
Не буду бити, буду любити тебе завжди!

„Це пісня нашої прабабусі Марії Руденко, яку наш прадід привіз з українського села Красилюва, – пояснила Н. Будагашвілі. – Вона нас навчи-

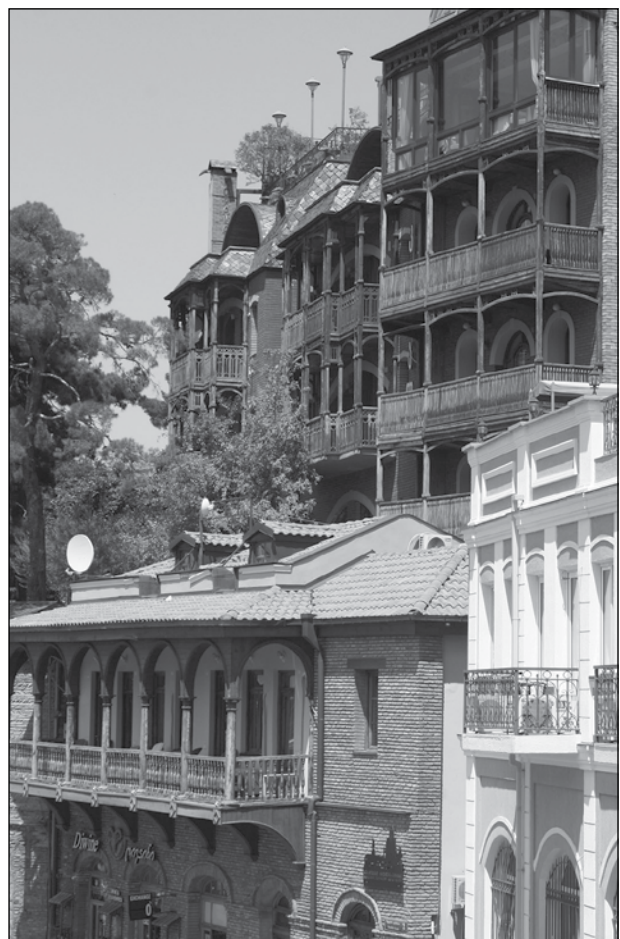
ла й відтоді співаємо. У них було семеро дітей. А правнук Лука, який саме частує приятелів, два роки вчився в українській школі“.

Я зустрів й інших українок, які приїхали до Сакартвело (так звуть свою країну грузини) з своїми чоловіками. Серед них Валентина Марджанішвілі з села біля Тарасці, член Ради національних меншин Грузії. Разом з Вірою Таніш та Юлею Андгуладзе вона заснувала у столиці Центр розвитку дитячої творчості, де вчать дітей співати, малювати, володіти українською мовою в суботній школі „Веселка“. Вона також вчить українську мову в школі при Посольстві України в Грузії.

Окрім того, діють курси української мови при Асоціації українців Грузії (голова Михайло Борис), в Українському освітньому центрі ім. Тараса Шевченка (Ніна Татарашвілі), в Батумі при Грузино-українській культурно-просвітницькій асоціації „Єдність“ (Наталія Мірошниченко). За президентства Михайла Саакашвілі були українські школи (про школу ім. Михайла Грушевського під патронатом Києво-Могилянської академії свого часу розповідала „Свобода“), але за сучасного промосковського уряду шкіл не стало. У ті часи було засновано в Україні історико-культурне двомовне видання „Сакартвело“.

В. Марджанішвілі провадить розмаїту діяльність в українській площині, про яку вона розповіла у своїй статті („Свобода“, 1 вересня). Вона також опрацювала й видала (вже двічі) „Грузинсько-український розмовник“.

Присутність України можна зустріти на кожному кроці. Два роки тому відкрила в старій дільниці Тбілісі кав'ярню „Іроно“ львів'янка Оля Ватуляк, напій „Ліптон“ привозять з Мешково-Погорелова біля Миколаєва, а туалетний папір – з Обухова. Мій приятель Іраклій дістав гранти від американської організації „USAID“ на вирощування помідорів і заснував плянтації, на яких

Старий Тбілісі. (Фото: Левко Хмельковський)

використав технологічні новачки українських помічників. У столиці я побачив авто української компанії „Нова пошта“, яка має вже шість відділень в Грузії.

Я був в Грузії у день дев'ятиріччя початку агресії Росії 8 серпня 2008 року. Прапори на щоглах були приспущені, люди йшли до Музею радянської окупації на головній вулиці столиці. У пер-

(Закінчення на стор. 13)

АКТУАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Ще раз про „Русь“

Олександр Гаврош

В івано-франківському видавництві „Лілея“ побачило світ дуже цінне дослідження „Русь в Угорському королівстві (XI ст.-друга половина XIV ст.)“. Його автор – фахівець з українсько-угорських взаємин, професор Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, доктор історичних наук Мирослав Волощук. Видання викликало цікавість не тільки в Україні, але й в Угорщині.

Чим же особлива ця книга?

По-перше, своїм просопографічним характером, тобто в ній досліджуються короткі біографи, біографічні нариси окремих осіб, які в латиномовних джерелах Угорського королівства занотовані в руський спосіб, тобто з прізвиськами „руський“ чи якимось іншими прізвиськами, в яких є коренева основа „русь“ і їх можна вважати вихідцями з наших земель. Всіх їх прискіпливий автор намагався „виловити“ в латиномовних угорських джерелах, встановити кількість, їхні долі, зв'язки з правлячими угорськими родинами, зв'язки зі своєю попередньою батьківщиною і місцем проживання. 496 сторінок книги з вказівниками, з мапами, з ілюстраціями присвячені саме цьому.

По-друге, автор не міг обійти увагою до не остаточно досліджену етимологію назви „Русь“. На сьогоднішній день і українські вчені, і російські, і науковці з інших країн сходяться на думці, що „Русь“ у своєму первісному значенні IX-X ст. – це своєрідна професія представників умовного скандинавського світу.

Взагалі період з VIII до XI ст. – це період в історії середньовічної Європи, в якому домінували скандинави. Їх по-різному називали в різних кутках Європи. Вони дуже активно себе проявили і в наших землях.

Д-р М. Волощук вважає, що „русь“ – це певна професія осіб, які, торгуючи шляхом „з варяг у греки“ і, можливо, не тільки ним, а

й іншими річковими шляхами, які сполучали Балтію з басейном Чорного моря, засновували свої торговельні факторії на цьому шляху. Такими були Київ, Новгород, Ладога, очевидно, і в Галичі, і в Пліснеську, і в інших кутках нашої теперішньої батьківщини – з цим означенням „русь“.

Це визначення стало характерним для династії князів, які посіли ключові престולי, зокрема й у Києві. Відповідно до зовнішньої політики цієї династії, вона спрямовувалася в дуже різні напрями, в тому числі і в західному, і на північ проти різноманітних угро-фінських племен, на основі яких пізніше виникла Московія. В результаті зовнішньої політики цих князів, термін „Русь“ поширювався за межі свого первісного окреслення, первісної локалізації.

У сучасній літературі термін „Русь“ розуміють у двох значеннях. У вузькому – воно відображається в кордонах Київської, Чернігівської і Переяславської земель, тобто – серця Руси. Всі, хто звідти приходив, були „русью“, всі, хто йшов туди, то йшов „у Русь“. Все, що було за межами цієї землі, а йдеться і про Галицьку, і про Суздальську, Рязанську, Новгородську землі – то „Русь“ не у вузькому значенні, а в широкому, бо престולי в них обіймалися представниками умовної династії Рюриковичів. Відповідно, якщо рязанський князь вигнаний з Рязані вирушав у Київ, то в літописах сказано, що „пішов він у Русь“, але він не був власне руським.

Якщо хтось, наприклад, з галицького боярства виїжджав за межі своїх земель до Угорського королівства, він не обов'язково мусів називатися руським, хоч окремої галицької ідентичності автор не знайшов. Треба розуміти, що Угорське королівство в добу середньовіччя – це королівство, де слов'янська кров і слов'янські імена були дуже поширені. Відрізнити слов'янина з умовної Словаччини і з умовної Галицької землі тільки за іменем дуже складно, бо вони були дуже подібними.

Впродовж IX-XIV ст. „руські“ в Угорському королівстві створили льокальні громади проживання, що відображено в топонімії. Тодішнє Угорське королівство – це територія приблизно 10 сучасних європейських країн. Тому, коли ми зустрічаємо таке село як Руський Керестур на території сучасної Воєводини в Сербії, то засноване це село було, безперечно, вихідцями з умовного руського світу у XVIII ст., тобто з Закарпаття. Коли ми зустрічаємо десятки руської топонімії на території Словаччини, і ця топонімія тягнеться пасмом від сучасного Закарпаття аж до Спішської землі та Орави, то зрозуміло, звідки вона береться. Назви давали ті, що приходили на ці землі – „руські“ люди. Водночас саме Закарпаття заселялося вихідцями з території сучасного Прикарпаття і, можливо, не тільки Прикарпаття, і є чітке встановлення цих фактів.

На моє запитання, чи можна погоджуватися з поглядом Павла Роберта Магочія, що протягом століть на території Закарпаття утворилася окрема русинська нація, д-р М. Волощук відповів:

„Русинство треба розмежовувати чітко на історичне і на політичне. Я нічого не буду говорити про політичне, бо намагаюся у своїх дослідженнях уникати політики. Вона псує історію, намагається робити з неї прислужницю. З історичного погляду у нас немає жодних підстав, щонайменше до XI ст., стверджувати, що на Закарпатті мешкали громади, які ідентифікували себе „руськими“. У працях П. Р. Магочія наскрізною є думка, що умовно „руські“ чи „русини“ мешкали на території сучасного Закарпаття ще до приходу мадярів. Цьому немає жодного історичного підтвердження. Навіть ті самі галичани, – а цей термін з'являється в історичних джерелах в XII ст. – не вважали себе „руськими“. То як могли „руські“ в широкому понятті опинитися на Закарпатті раніше, ніж вони опинилися на Прикарпатті, в історичній Галичині?“

Далі з дослідження д-ра М. Волощука випливає цікавий висновок щодо терміну „руський“, носієм якого була династія, умовно названа Рюриковичами. Тільки вона могла принести в слов'янський світ

це поняття і закріпити його там через тривале правління на окремих територіях. Давно відпали версії про належність Закарпаття ще з прадавніх часів до династії Рюриковичів. Цьому немає підтверджень. Давно відпало походження терміну „Русь“ від річки Рось на Чернігівщині. І такого племені як „русичі“ не існувало. „Русич“ – це літературне окреслення. В джерелах зустрічається кілька визначень, серед них „Русь“ у значенні не якогось утворення, а конкретно – населення. А поняття „русин“ – це, мовляв, один з Руси.

Аргументи П. Р. Магочія щодо так званої „Руської матиці“ новітні дослідження спростували, бо вона льокалізована на сучасному австрійсько-угорському кордоні. Можна ще багато контраргументувати, бо політичне русинство опирається на легенди та міти, сконструйовані у XVIII, а ще більше в XIX ст., в тому числі і представниками духовництва на території Закарпаття – в руслі симпатії до Російської імперії, ідеї об'єднання всіх слов'янських земель під скіпетром російського імператора. Відповідно, на цьому тлі шукали руське коріння не тільки на Закарпатті, але і в історичній Галичині, бо все це „русинство“-москвофільство цвіло буйним цвітом у XIX ст., з відповідними наслідками під час Першої світової війни.

Завдяки цьому тенденційному явищу російський цар Микола II дістав аргументи для приєднання до Російської імперії Галичини і Буковини у війні з Австро-Угорщиною. Стає зрозуміло, звідки тягнеться сама ідея політичного „русинства“, звідки з'являються вчені, які цю ідею пропагують. Але з історичної точки зору ця ідея абсолютно порожня.

Своїм актуальним дослідженням д-р М. Волошин мовби звертається до усіх закарпатців: „Можете собі називатися як хочете, але історично абсолютно зрозуміло звідки ви взяли, звідки ваше коріння. І пов'язане воно з переселенцями, які прийшли з території сучасної Галицької землі, і не тільки Галицької, а й з Чернігівської, Київської, Волинської, і оселилися в Угорському королівстві“.

Ужгород

Скульптура на честь Сергія Параджанова в Тбілісі.

Українська пісня...

(Закінчення зі стор. 12)

шій залі безперервно показували відеофільм про цю злочинну війну, який починався з сюжету про зустріч президентів обох держав Віктора Ющенка та М. Саакашвілі. На екрані були кияни з плякатами: „Руки геть від Грузії!“.

Головна зала музею нагадувала в'язницю – темрява, двері тюремних камр, вагон, у якому розстрілювали в'язнів. Експозиція розповідала про злочини більшовицького режиму в Грузії, починаючи з вторгнення в незалежну країну у 1921 році. Це було так само, як в Україні. Були списки і світлини страчених. Кати, як і в Україні, були переважно з Росії.

Україна і Грузія мають однакові загрози та спільний шлях до Європи. 23 серпня в Посольстві України в Грузії відбулося урочисте підняття Державного прапора України та покладання квітів до пам'ятника Т. Шевченкові з участю української діаспори, а 24

серпня до Посольства прийшли гості з нагоди 26-ої річниці відновлення Незалежності України.

Посол України Ігор Долгов звернувся до гостей з привітанням. Виступив Герой України Володимир Жемчугов, який у 2015 році провів 30 спеціальних операцій зі знищення військових об'єктів ворога та особового складу окупаційних військ Росії. Під час виконання бойового завдання при спробі захоплен-

ня ворогом підірвав себе, втрапив кисті обох рук і зір, з важкими пораненнями потрапив у полон.

На святі було вручено грамоти учасникам Міжнародного проекту-конкурсу „Тарас Шевченко єднає народи“, в якому брали участь учні школи з вивчення української мови при Міжнародному українському культурно-освітньому центрі ім. Т. Шевченка у Тбілісі.

На вулицях Тбілісі продають національні ласощі – чурчхелу.

Like us on
Facebook

Ваше омріяне житло може стати реальністю

з низьковідсотковою іпотекою від Кредитівки СУМА

Кредитівка СУМА є банківська установа, яка надає повний спектр фінансових послуг та обслугує наших членів вже понад 50 років

15 річний незмінний відсоток

2.95%^{APR*}

30 річний незмінний відсоток

3.95%^{APR*}

* The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APRs are as low as the rates advertised above. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay. Rates are for qualified borrowers who meet certain criteria. Rates and terms are subject to change without notice. 10% down for first time home-buyer, otherwise 20% down. Membership requirements apply. Other rates and terms are available. Contact the credit union for full loan details.

SUMAFcu NMLS# 527694

Наші філії зручно розташовані для ваших послуг

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org

ПАНОРАМА ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Показали нову музичну програму

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – Солістка Національної опери України Оксана Ярова 24 червня показала у Національній філармонії свою нову програму „Пісенні барви України“. Допомогали їй тенор Юрій Лук'яненко та Національна академічна оркестра народних інструментів України (художній керівник і головний диригент – Віктор Гуцал). Солісти оркестри Андрій Вовчук (цимбали), Георгій Агратіна (окарина) та

Тарас Столяр (бандура) теж отримали заслужені овації глядачів.

У програмі прозвучали твори українських композиторів та улюблені українські народні сольоспіви. О. Ярова, вихованка школи Євгенії Мірошніченко – талановита співачка з унікальним голосом підкорює світові оперні сцени, продовжуючи славні традиції вокальної школи свого незабутнього педагога. У Національній опері і за кордоном відомий талант старшої сестри солістки Ольги Микитенко.

Співає Оксана Ярова. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Швед прийняв чернечий постриг

Євген Цимбалюк

ГУРБИ, Рівненська область. – Священик Матеус Фуремальм зі Швеції дослідив, що його рід в далекому минулому був тісно пов'язаний з Київською Руссю. Приймаючи рішення піти у ченці о. Матеус обрав для святої обітниці українську землю, „Повстанські могили“ в Гурбах.

У тутешньому монастирі він прийняв чернечий постриг з іменем Серафима (так нарекли монаха на честь св. Серафима Саровського), аби повернутися в Швецію деканом Шведсько-Скандинавського деканату й розбудовувати православ'я від імені Української Православної

Декан Шведсько-Скандинавського деканату о. Серафим. (Фото: Євген Цимбалюк)

Церкви Київського Патріархату з благословення Патріарха Київського та всієї Руси-України Філарета.

Парк прикрасять динозаври

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – Дирекція парків провела у центральному парку фестиваль під гаслом „Минуле на дотик“. Українські скульптори Роман та Олександр Турецькі, Володимир Толстопятов, Данило Лавріненко, Іван Підгайний, Антон Кириленко, Віталій Протосеня, Олена Додатко різьбили скульптури, які прикрасять струмки під Мостом кохання.

Фестиваль завершився 17 вересня. На відвідувачів чекав різьблений світ легенд.

Роман Турецький та Олена Додатко виготовляють зображення казкового змія. (Фото: Олександр Костирко)

Англомовний табір зацікавив гімназистів

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – У школі-гімназії ім. Богдана Лепкого упродовж двох тижнів проходив літній англомовний табір „Go Camp“.

Під керівництвом учителів англійської мови та добровольчині з Тунісу Камілії Меїмрі гімназисти покращили знання англійської мови, весело провели час у колі друзів.

Камілія Меїмрі з учасниками літнього англомовного табору „Go Camp“. (Фото: Оксана Галещук)

Картоплярі приїхали з Голандії

Євген Цимбалюк

ЯЛОВИЧІ, Рівненська область. – Подружжя Біренсів уже 10 років на площі 200 гектарів вирощують картоплю. Любов Біренс – тутешня уродженка, Генрі Біренс – з Голандії.

На батьківських землях Л. Біренс вони взяли вирощувати картоплю і довели, що українська земля для неї – найблагодатніша у світі. Господарство назвали „Яловицька агротехнологія“.

Всеукраїнський спеціалізований „День поля“ відбувся 13 серпня на теренах господарства. У ньому взяли участь одні із найбільших у сві-

Любов Біренс (зліва) та Генрі Біренс (справа) з учасниками форуму „Картопляний бізнес в Україні“. (Фото: Євген Цимбалюк)

ті компаній-виробників насіннєвої картоплі „НЗРС“ (Голандія) та „Европлярт“ (Німеччина), а також понад 20 компаній, фермери, картоплярі з індивідуальних господарств.

Закінчився дитячий турнір з шашок

Валентина Шемчук

ПОЛТАВА. – 10 вересня закінчився дводенний обласний турнір з шашок серед школярів пам'яті громадського діяча Володимира Степанюка. Змагалися 42 учні шкіл і вихованці спортивних секцій. У фінальний день було 23 дитини.

На 64-клітинній дошці в групі

молодших дівчат перемогла Ніна Орісенко, серед хлопців молодшої групи золото виборов Кирило Зінченко, у змішаній групі перемога дісталася Дмитрові Торонченку. На 100-клітинній шахівниці першим був Андрій Лебедь.

Переможці нагороджені медалями й грамотами Управління у справах сім'ї, молоді та спорту обласної державної адміністрації.

Переможці та учасники шашкового турніру для школярів. (Фото: Лариса Чижик)

*Подбайте про Ваше завтра
вже сьогодні!*

*Відкрийте пенсійний рахунок,
щоб забезпечити своє майбутнє.*

3.30%^{APY*}

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЛІНДИНГІРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org

**Поза Нью Йорком дзвоніть
безкоштовно:**

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

*APY - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.25% нараховувана денно може бути змінена без попередження.

Прийшли з протестом...

(Закінчення зі стор. 1)

ли Національної поліції та Національної гвардії. Служба безпеки України раніше заявила про наміри „окремих радикально налаштованих структур“ здійснити провокації під час акцій протесту в Києві.

Під Верховною Радою почалися сутички між протестувальника-

ми та поліцією, коли протестуючі повалили паркан і почали зривати шоломи зі спецпризначенців. Після короткочасної штовханини активісти відступили. Постраждало чотири особи, один із них – працівник поліції.

Також постраждав депутат від Блоку Петра Порошенка Олег Барна, якого побили учасники акції біля будівлі Верховної Ради. На місці події перебував Михайло Саакашвілі, який прийшов на

допомогу до депутата О. Барни, щоб вивести його з натовпу.

Біля Верховної Ради активісти встановили близько 30 наметів на проїжджій частині вулиці Грушевського і в Маріїнському парку. Керує наметами депутат від фракції „Самопоміч“ Семен Семенченко.

Депутат Мустафа Найєм з посиланням на голову Верховної Ради Андрія Парубія повідомив, що коаліція погодилася 19 жовтня

розглянути дві з трьох вимог: про вибори та скасування недоторканості. Ніч на 18 жовтня під Верховною Радою минула спокійно.

Представник президента в парламенті Ірина Луценко сказала журналістам, що вимоги учасників акції про Антикорупційний суд та новий виборчий закон – це те, що Петро Порошенко настійливо і послідовно пропонує запровадити.

ВВС, Радіо Свобода

Україна може...

(Закінчення зі стор. 4)

потім дуже важко вибратися. На жаль, Україна тут є класичним прикладом.

Друге. Зміни не досягаються лише економічними реформами. Економіка – не барон Мюнхгаузен, який зміг сам себе витягти з болота. Політичні реформи мають супроводжувати економічні або навіть випереджати їх. На цьому особливо треба наголосити, бо останніми десятиліттями встановилася мода на авторитарну модель. Мовляв, нічого не треба робити, вистачить сильної руки, яка наведе порядок. Приводять як приклад Сінгапур чи Китай.

Але ці приклади радше говорять на користь того, що політичні зміни мають передувати економічним – бо і в першому, і в другому випадку зміни в економіці сталися після зміни політичного курсу.

Ця зміна не обов'язково має привести до демократії. Політичних змін, вигідних для економіки, можна досягнути і за авторитарного режиму. Тільки таких випадків менше, аніж прикладів переходу за демократії.

Зрештою, Україна не має великого вибору. Вона пережила дві спроби запровадження авторитарного режиму – за Леоніда Кучми і за Віктора Януковича – і жодна з них не вдалася. Умовно кажучи, Україна приречена на демократію, а тому наші економічні реформи мають іти шляхом демократизації політичного устрою – тобто тим шляхом, який називають „західною моделлю“.

Третє. Потрібні політичні зміни майже ніколи не стаються з доброї волі старого політичного прошарку. Його або змітають революцією, або управління країною стає настільки важким для нього завданням, що він сам змушений ділитися владою.

Словом, щоб зміни почалися, потрібні кризи – війни, революції, падіння економіки.

Четверте. Саме у момент кризи відчиняється вікно можливостей. Або старий прошарок починає міняти правила гри – або це робить нова еліта, яка приходить до влади. Причому це завжди меншість, ніколи більшість. Але це дуже вмотивована меншість, яка має політичну волю і знає, що і як робити.

Головна умова цього „know-how“ – відмовитися від системи, коли головним шляхом до багатства є політичні привілеї.

П'яте і останнє. Щоб зміни таки втрималися, а не пішли як вода у пісок, потрібен відповідний „ціннісний супровід“. Мусять з'явитися суспільні групи, які матимуть інший набір цінностей, і які своїм тиском „знизу“ будуть супроводжувати ці реформи і доводити до кінця.

Зміна цінностей відбувається не поступово, а стрибками, та в першу

чергу пов'язана зі зміною поколінь. Цінності формуються у підлітковому віці. Кожне покоління має власний їх набір відповідно до тих умов, у яких воно формувалося.

Вважаю, що впродовж останніх 20 з чимось років української незалежності більшість цих змін уже сталася. Україна має, однак, проблему „останнього кілометра“: вона подолала довгу відстань у потрібному напрямку, і майже дійшла до переможного закінчення.

Але „майже“ на враховується. Відомі випадки, коли країни та суспільства сходили з маршруту або починали рух у зворотний бік. На мою думку, це якраз та загроза, перед якою зараз стоїть Україна.

Вікно можливостей, яке відчинив останній Майдан, уже зачинилося. І головна причина полягає в неспроможності „агентів змін“ дотиснути владу й реформи до кінця.

Ким є ці „агенти змін“?

Це новий середній прошарок представлений переважно молодими людьми з великих міст. Чому великі міста? Бо там є університети та пост-індустріальний бізнес – усе те, що формує цінності самовираження.

Ці агенти становлять у середньому 15 відс. від загалу виборців. Це дуже багато, бо 15 відс. – це ресурс на три-п'ять партій. Якщо не на три, то бодай на одну таку партію, яка може прийти і поміняти правила гри.

Мені найбільше болять, що агенти змін не можуть спромогтися на бодай одну нормальну партію. Всі наші партії формуються за старими принципами – за закритими списками, місця в яких визначаються близькістю до провідника чи розміром грошових мішків. А нова партія мала б формуватися за принципом „відкритого доступу“ – коли місце у списку визначається заслугами й здібностями. Формальною ознакою чи критерієм мало б бути проведення правиборів.

Зараз є тільки одна партія, яка цього принципу начебто дотримується. Це – „Самопоміч“. Навіть якщо її правибори є фальшивими, то це – „правильна“ фальшивка, за принципом „fake it until you make it“.

Я думаю, що ми можемо встановити такий критерій: голосуватиму тільки за ті партії, які мають правибори. Це, принаймні, той мінімум, який ми маємо від них вимагати.

Не факт, що партії за таким принципом переможуть у 2019 році. Українські виборці у своїй більшості ставляться з недовірою до нових

політиків і партій. І мають на це повне право, адже їх постійно обманюють.

У 2019 році нові партії можуть взяти „низький старт“ і показати, що вони присутні на політичній арені. Але їхня справжня ціль – вибори у 2024 році.

Шанси для нових рухів полягають у певних особливостях української партійної системи. Цих особливостей, як на мене, дві.

По-перше, дуже велика кількість партій. За даними Комітету виборців України, наприкінці минулого року у нас було 344 партії. Це майже утричі більше, ніж у Румунії, у чотири рази – ніж у Польщі та у п'ять разів більше, ніж у Литві та Росії.

По-друге, жодна партія не є довгограючою, більшість із них – спринтерські. У нас є лише дві партії, які існують від початку цього десятиліття – „Батьківщина“ і „Блок Петра Порошенка“, і то вони пережили великі метаморфози.

За моїми підрахунками, кількість партій стрімко зростає кожен раз, коли в країні виникає політична криза або революція – у 2005-2008 роках та у 2011-2014 роках.

Іншими словами, Україна є країною з підвищеною політичною бурхливістю. Це ускладнює структуру і стабілізацію політичної системи, – коли головна боротьба протягом кількох десятиліть ведеться між двома-трьома партіями. Але з іншого боку, при такій високій різноманітності та бурхливості можливо все. Це – шанс, яким можна і навіть необхідно скористатися.

Але в Україні й досі ніхто цією нагодою не скористався. Чому? Перша відповідь: олігархічна система дуже живуча. Існує щось на зразок залізного закону чи замкненого кола олігархії: щойно ти в нього вступив – вибратися буде вже дуже складно. Але ми бачимо, що навіть олігархи не вічні, і навіть вони, за належного тиску, можуть мінятися. Звичайно, не так із власного вибору, як з інстинкту самозбереження.

Тому критика однієї лише олігархічної влади є малопродуктивною. Треба критикувати й „агентів змін“ за їхню неспроможність самоорганізуватися.

Думаю, що на це впливають не лише українські особливості, але й певні глобальні ознаки молодого покоління. Це покоління, яке народилося і виросло у добу оцифровування. Його формувальний досвід – це „фейсбучно-вайберська культура“, культура соціальних мереж.

Вона дуже егалітарна – на вході до Facebook чи іншої соціальної мережі всі однакові. Молоде покоління до всіх на світі тільки на „ти“. Воно має сильно розвинений егалітарний етос.

Цей етос значною мірою відповідалий за різницю між першим і другим Майданом. Обидва були прикладом суспільної самоорганізації. На першому Майдані Віктор Ющенко і Юлія Тимошенко відігравали дуже важливу роль, тоді як провідники другого Майдану були радше прикрасою, і то не найкращою. Тобто перший Майдан – вертикальний, а другий – горизонтальний.

Ця зміна, на мою думку, пов'язана з молодим поколінням: під час першого Майдану вони були дітьми або підлітками, під час другого – молодими людьми. Це покоління не любить вертикаль. І тут велика проблема, бо партії завжди вертикальні. Так само молоді люди менше ходять голосувати, бо вибори також воблюють вертикаль влади.

Ці ознаки молодого покоління варто усвідомити, щоб зрозуміти, як подолати цю нехоть до вертикалі.

Можливо, не варто думати про створення партії, а краще замислитися про створення горизонтальних політичних проєктів – щось на кшталт Руху зразка 1989 року, але у новому виданні? Можливо, також потрібно пробувати створити електронне голосування – щоб молоді могли голосувати, не відриваючи свого задку від крісла перед екраном комп'ютера?

Я не політолог і не політехнолог, тому не знаю відповідей. Я радше можу ставити запитання. Але як історик я постійно повторюю: найбільший виклик, який стоїть перед Україною, – це подолати свою історію. Перейти зі старої траєкторії історичного розвитку на нову.

Зрозуміло, що стара траєкторія має сильну інерцію та гравітаційне поле. Але історія – не в'язниця. Вона може обмежувати нас у наших можливостях, але не забирає у нас вибору.

Кількість країн, які змогли змінити свою траєкторію розвитку, постійно зростає. І я не бачу об'єктивних причин, чому Україна не може досягти успіху.

От у цьому і полягає мій обережний, але таки оптимізм.

„Українська правда“

Ярослав Грицак – історик, публіцист, професор Українського Католицького Університету, член Несторівської групи, Львів.

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OXSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

32 Peachtree Rd.
Basking Ridge, NJ 07920
Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

Легко позичити...

(Закінчення зі стор. 1)

Маршала України непотрібний, в олігархів і без нього досить грошей. Що Україні потрібно – то це взятися за тих, хто не дає здолати корупцію і протистоїть реформам.

Здається, справа абсолюто ясна: якщо позичені мільярди суми не приводять до економічного розвитку, а лише так-сяк латають фінансові діри в державному бюджеті, то в зовнішніх позичках немає жодного сенсу.

Є тут ще одна гостра проблема: інтереси кредиторів не конче збі-

гаються з інтересами української держави. Іншими словами, скрутною економічною ситуацією України і її залежністю від зовнішнього фінансування міжнародні банкіри не проти скористатися. „Представники Єврокомісії в обмін на отримання другого траншу макрофінансової допомоги Україні в обсязі 600 млн. євро, поставили умову скасувати мораторіум на експорт лісу-кругляка. Незрозуміло, яке відношення має ліс до макрофінансового становища в Україні, як і те, чи є кроки Європейського Союзу підтримкою України, чи звичайним лобіюванням інтересів європейських компаній“, – пише еконо-

міст Олександр Єжель.

Мабуть, не всі підозри мають під собою підстави, але в цілому сфера ця вкрай чутлива й відкрита для людських емоцій. Зокрема – коли вимоги Міжнародного валютного фонду стосуються таких історично болючих українських питань, як скасування мораторію на вільний продаж земель сільськогосподарського призначення.

Ці суперечності стають зброєю в політичній боротьбі. Тим більше, що критичне наставлення до співпраці України з МВФ підкріплюється досвідом цілої низки країн – Польщі, Аргентини, Туреччини, Південної Кореї, – чий економічний розвиток почався лише після повернення боргів і рішучої відмови від нових кредитів.

Ось відповідні міркування депутата Верховної Ради, голови парламентського Комітету з питань промислової політики та підприємництва Віктора Галасюка:

„Співпраця України з МВФ не тільки не здатна зробити економіку України успішною, а й сама по собі створює для неї нові великі загрози. У найкращому випадку кредити МВФ дають змогу „придбати“ певний час для проведення радикальних системних реформ. Якщо ж таких реформ не проводити, продовжуючи „купувати час“, як це робить нинішня влада, то таке „придбання“, додатково обтяжене невивідраними умовами, врешті-решт виявляється не лише фінансово неперспективним, а й безсмысловим марнотратством.

Співпраця з МВФ — це плата українського народу не так за об'єктивно складні зовнішні умови, як за відсутність у влади „українського пляну“, за її небажання позбутися старих корупційних схем і контрабанди, за неготовність реально змінювати „правила гри“ і проводити власні радикальні реформи.

Схоже, влада не хоче покладатися на власний народ і бізнес-спільноту й залежати від них, як це роблять в успішних країнах. Саме внутрішні джерела можуть бути і довготривалими, і водночас сприяти розвитку реального сектору. Але для цього треба багато і важко працювати, вибудовуючи втрачену довіру з багатьма „стейкхолдерами“ всередині країни. Видається, що владі легше знайти мову з міжнародними фінансовими інституціями на кшталт МВФ. Але „хто платить, той і замовляє музику“, і у кредиторів є свої умови. Як правило, не в інтересах боржника...“.

Можна скинути на певну упередженість окремих українських політиків щодо МВФ, однак, досягнення незалежності від нього в кожному разі стане нерівнянно вигіднішим показником, ніж безперервне вижебрування чужих грошей.

Та справа навіть не в грошах, економіка тримається й розвивається на модерному виробництві, а сьогодні ця сфера надзвичайно складна, глибока, неможлива без інновацій, без конкуренції ідей, які здатні зробити країну привабливою для інвестицій.

Український Музичний Інститут Америки Інк.

запрошує на

Осінній концерт відділів

В пам'ять основника УМІ, проф. Романа Савицького

Неділя, 5 листопада 2017 року, о год 3:00 пополудні

залу Українського Народного Дому
140 Prospect Ave., Irvington, NJ

Беруть участь відділи:

Філадельфія, Нью-Йорк, Ньюарк, Ірвінгтон, Пассейк,
Виппани, Бруклін і Стенфорд

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanald@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА

Варо від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

Сума	Оплата	Сума	Оплата	Сума	Оплата
\$100 - \$7	\$400 - \$12	\$800 - \$17			
\$150 - \$10	\$500 - \$12	\$900 - \$20			
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20			
\$300 - \$12	\$700 - \$17				

Сума вище \$1000 - Оплата 2%

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога

вміст пакунка:

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салями - 3
ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

МОЖЛИВІСТЬ НА КАР'ЄРУ В КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ

Selfreliance Ukrainian American Federal Credit Union
2332 West Chicago Ave, Chicago, IL 60622

Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка „Самопоміч“ знаходиться в пошуках Виконавчого Директора з причини плянованого відходу на пенсію нашого довголітнього Президента.

Наші вимоги на цю відповідальну позицію:

- Кандидат мусить бути добре ознайомлений у менеджменті фінансових інституцій;
- Мати вміння і досвід у стратегічних плянуваннях і дискусіях з Радою Директорів;
- Мати певну візію щодо майбутніх плянів для нашої інституції.
- Як Президент цієї фінансової інституції, він/вона мусить вміло представляти цю позицію;
- Ступінь бакалавра у бізнесових або фінансових студіях є необхідним; вимагається також не менше п'яти років успішного досвіду в фінансових інституціях;
- Плинна англійська й українська мови конечні, у слові та письмі;
- Кандидат/ка мусить бути громадянином Сполучених Штатів Америки, або т.зв. „permanent resident“, і проживати у Чикаго або передмістях.

Зацікавлених просимо висилати заявку про зацікавленість і резюме електронною поштою на адресу ceosearch@selfreliance.com.

Щоб розмістити рекламу у „Свободі“, телефонуйте на 973-292-9800, дод. 3040

В 10-ту річницю смерти

сл. п.

МИКОЛИ ВІРНОГО-ФРАНЦУЖЕНКА

25-XI-1025 – 28-X-2007

СЛОВО було його зброєю проти неправди і зла, яке чинилось ЙОГО УКРАЇНІ, та інструмент – сила любови для творення нової молоді Української держави. Частково під впливом свого тестя проф. о. Ігоря Губаржевського, який писав: „Слово є найбільший дар Божий, який Господь дав людям, бо воно є вікном людської душі, її дихання, її голос. Воно є наймогутніша людська зброя.“ Микола Французенко всесторонньо використовував силу СЛОВА: в головних ролях на сцені, як доповідач, декламатор, протягом 33 років праці на міжнародних хвилях: Радіо Визволення, Радіо Свобода, Голос Америки. Його ГОЛОС-СЛОВО правди доходило до мільйонів слухачів поневоленої України. Невтомний журналіст-письменник Микола писав статті про заслужених ювелерів, відомих діячів, мистців та некрологи.

Писав драми, повісті, оповідання та 93 ґрунтовні аналітичні есеї, які друкувалися в українських часописах світу, в США, Канаді, Англії, Україні, Австралії, Німеччині та інших кутках землі. Багато праць ще не опубліковано. Та найбільше він любив звернути своє СЛОВО до і на користь УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ. В 1953 році Микола був одним із осноположників ОДУМ (Організації Демократичної Української Молоді) у Великобританії та її головою. Невдовзі, як переїхав до Америки, був головою ЦК ОДУМ на Америку і Канаду від 1965-67р.

Цей дух віри і сили в молоду Україну, який опанував ним, відображені в словах нижче поданому МАРШІ ОДУМ:

Ми об'їхали землю навколо,
Пропливали океани й моря.
Та Тебе не зрікалися ніколи.
Україно ясна, як зоря!

Ми як прапор надії й любови
Батьківщину в серцях пронесли
Виростали незламні і горді
І на вік Твої вірні сини.

Ми народжені в бурях і громах
Виростали в стражданнях і млі.
Гартувалися наші когорти
На усіх перехрестях землі.

Не злякають нас кулі і грози,
Нас не спинить ніщо і ніде.
Хай тремтять чорні сили ворожі,
Молода Україна гряде!

(Слова Івана Багряного, Музика Григорія Китастого)

Славної пам'яті Микола Французенко жив і помер з вірою в БОГА і в УКРАЇНУ! В неділю, 22 жовтня, о 1-й год. дня відбудеться Панахида в Соборі св. Андрія, 15100 New Hampshire Ave., Silver Spring. MD 20853.

Після Поминального обіду – висвітлення короткого сегменту з фільму про життя і творчість Миколи Вірного-Французеика, присланого з України.

Ярослава Губаржевська-Французеико

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

повідомляє своїх членів та громаду,
що 12 жовтня 2017 року
відійшла з цього світу

Дійсний член НТШ-А
Дійсний член УВАН

св. п.

д-р Наталія Пазуняк

славіст, педагог, громадська діячка,
народжена 24 лютого 1922 року в Києві

Навчалася
у Львівському університеті (1940-1941)

Закінчила
Славістичний відділ УВУ (1949)
Пенсильванський університет (1956)

Секретарка Осередку НТШ-А у Філадельфії
Директорка Бюра Державного Центру УНР в екзилі
Довголітня членка Філадельфійського регіонального Комітету
Енциклопедії Української Діаспори

Працювала в
Менор Коледжі (1956-1968)
Вест Честер Стейтовому Коледжі (1960-1961)
Пенсильванському університеті (1963-1983)

Авторка книг
„Леся Українка: ідея свободи України у спектрі світової цивілізації“ (2008)
„Вибрані студії з історії, лінгвістики, літературознавства і філософії“ (2010)
та
багатьох наукових і публіцистичних статей

Рідним складаємо співчуття

Вічна їй пам'ять!

Управа НТШ в Америці

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)

ділиться сумною вісткою з членством
та українською громадою,
що відійшла у вічність 12 жовтня 2017 року
громадсько-політична діячка

св. п.

д-р Наталія Пазуняк

народжена 24 лютого 1922 року в Києві,

членка ОУН, довголітній секретар ПУН (Проводу Українських Націоналістів), секретар ЦУОДВУ, почесний член ЦУОДВУ.

Похоронні відправи відбулися в п'ятницю, 20 жовтня 2017 року, в Українській католицькій церкві Царя Христа при 1623 W. Saugha St., Філадельфія, ПА, а опісля на вічний спочинок на кладовище св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Нью-Джерсі.

Опечаленій родині складаємо найглибші співчуття.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Центральна Управа ОДВУ

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/СТ/РА
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття
з приводу відходу своїх близьких і друзів,
не забувайте підтримувати видання тижневика
пожертвами на пресовий фонд!

БЛАГОДІЙНИЙ БЕНКЕТ НА ПІДТРИМКУ УКУ

GALA LUNCHEON IN SUPPORT OF UCU

COME CELEBRATE UCU ACHIEVEMENTS! • LEARN ABOUT OUR NEW GOALS!

Чикаго | Chicago
Неділя | Sunday

29-го Жовтня | October 29th

Reception: 1:00 pm

Luncheon: 2:00 pm

The Ritz-Carlton Hotel

160 East Pearson Street
at Water Tower Place
Chicago, Illinois

Tickets: <https://impactflow.com/event/2175>

Нью Йорк | New York
Неділя | Sunday

5-го Листопада | November 5th

Reception: 1:00 – 2:00 pm

Luncheon: 2:00 – 4:30 pm

The St. Regis Hotel New York

2 East 55th Street at 5th Avenue
20th floor ballroom
New York, New York

Tickets: <https://impactflow.com/event/4290>

SPECIAL GUESTS IN CHICAGO

ADRIAN SLYWOTZKY
International
Business Consultant

**BISHOP BENEDICT
ALEKSIYCHUK**
Ukrainian Catholic Eparch
of Chicago

BISHOP BORYS GUDZIAK
President, Ukrainian
Catholic University

ULANA SUPRUN, MD
Acting Minister of
Health of Ukraine

VIRA SLYWOTZKY
Soprano

FOR MORE INFORMATION, please call UCEF at:
1 (800) 599-3671, or visit our website: www.ucef.org

Join our Facebook group of USA Friends of UCU:
<https://www.facebook.com/USAFriendsofUCU>